BİNBİR GECE MASALLARI-3

İÇİNDEKİLER







ÖN SÖZ

Uzun kış gecelerinde bir tandırın etrafında halelenen ev halkı, yani nine, anne, baba ve çocuklar; irfan abidesi yaşlı ve bilge adamın anlattıklarını büyük bir merak ve hayranlıkla dinlerlerdi. Bu insanlar, ömürleri boyunca göremeyecekleri masal kahramanlarını ve masalımsı öğeleri -padişahları, vezirleri, sarayları, hayal ederler, kimi zaman kendilerini onların yerine koyar ve derin bir ah çekerler, kimi zaman kötülerin yaptıkları karşısında hayıflanırlardı.

İşte bu insanların büyük bir heyecanla dinledikleri ve devamını merak ettikleri bu masalları, yani uzun kış gecelerinin süsünü, yani "Binbir Gece Masalları"nı harmanlayarak, bir demet sunmaya karar verdik.

Bunu yaparken öncelikli hedefimiz eski insanların yediden yetmişe sevdikleri ve bir türlü kopamadıkları bu masalları günümüz okuyucusunun dikkatine yeniden arz etmektir.

Kim bilir belki de Binbir Gece Masalları bizleri geçmişin o gizemli dünyasına çeker de yeniden hayal

etmeye, saf ve temiz masal âlemlerini keşfetmeye başlarız.

Bizler çalışmamıza bu duygu ve düşüncelerle başladık. İnşallah faydalı oluruz.

Neslihan ÇETİNDAĞ
Kasım 2006

VELİD'İN AYAKKABILARI

Bir zamanlar Kahire'de Velid adında cimri bir eczacı varmış. Bu eczacı, çok zengin olduğu hâlde dilenci gibi giyinir ve öyle de yaşarmış. Üzerine giydiği elbiseler paramparçaymış. Sarığı, o kadar eski ve kirliymiş ki artık rengi anlaşılmaz olmuş.

Cimriliğini en iyi gösteren ise ayakkabılarıymış. Çünkü bu ayakkabılar, belki bin kez tamir edildiğinden iri çivilerle sağlamlaştırılmış bir savaş makinesine benziyormuş. Bu kadar tamir ve çividen dolayı Velid'in ayakkabıları Mısır'da alay konusu olmaya başlamış. Ne zaman ağır bir şeyden söz edilmek istense Velid'in ayakkabısıyla kıyaslanırmış. Mesela bir misafir, davet edildiği evde birazcık fazla otursa onun hakkında "Bunun kanı, Velid'in ayakkabıları gibi ağır." derlermiş.

Günün birinde, Velid her zamankinden çok daha kârlı bir alışveriş yapmış. Tacirler âdet gereği hayırlı bir iş olunca küçük ya da büyük bir şölen düzenler ve bunu kutlarlarmış. Ancak Velid böyle yapacağı yerde, gidip bir hamamda yıkanmaya karar vermiş



ve dükkânını kapatarak yola düşmüş. Ayakkabılarını da ayağına giyeceğine omzuna atmış. Aklı sıra böylece ayakkabısının yıpranmasını da engellemiş oluyormuş. Hamama gelince ayakkabılarını, hamamın önünde sıralanmış bulunan diğer ayakkabıların yanına bırakmış ve yıkanmak üzere içeri girmiş.

Velid, öyle kirliymiş ki hamam tellakları görevlerini yaparken büyük zahmetler çekmişler. İşlerini ancak akşama doğru bitirebilmişler. Velid, hamamdan çıkacağı sırada ayakkabılarını bıraktığı yerde bulamayınca bir süre telâşla etrafına bakınmış. Ancak onun eski ayakkabılarının yerinde limon sarısı renginde bir çift güzel ayakkabı duruyormuş. Kendi kendine:

–Kuşkusuz çoktan beri böyle bir ayakkabı satın almak istediğimi bilen Allah, bunları bana yollamıştır. Belki de birisi bunları bırakıp farkında olmadan, benimkileri giyip gitmiştir, demiş.

Yenisini satın almak zahmetinden kurtulduğu için sevinç içinde o ayakkabıları alıp yoluna koyulmuş. Meğer limon sarısı renginde olan bu ayakkabılar, o gün hamamda bulunan kadıya aitmiş. Hamam görevlisi, kötü görünüşü ve kokusu dolayısıyla Velid'in ayakkabılarını alıp bir köşeye saklamış. Hizmet saati bitince de onları yerine koymayı unutmuş ve hamamdan ayrılmış.

Kadı yıkanmasını bitirip de hamamdan çıkacağı zaman, hamam hizmetkârları her yerde onun ayakkabılarını aramaya başlamışlar. Ayakkabılarını bulamamışlar, ama sonunda bir köşede Velid'in dillere destan ayakkabılarını bulmuşlar. Sonra da hiç vakit kaybetmeden onu aramaya başlamışlar. Bulduklarında ayakkabılar yine Velid'in omuzlarında imiş. Hemen onu yakalayıp hamama getirmişler. Kadı, ayakkabılarını aldıktan sonra, Velid'in ayakkabılarını da ona geri vermiş. Sonra da onu hapse attırmış. Velid, onun çok zengin olduğunu bilen gardiyanlara ve muhafızlara büyük bahşişler vermek zorunda kalmış. Ve ancak büyük maddî kayıplardan sonra hapisten kurtulabilmiş. Kayıplarından dolayı oldukça üzgün ve kızgınmış. Başına gelen bu felaketin sebebini ayakkabılarına yüklemiş. Sonra da onlardan kurtulmak için Nil nehrinin kıyısına gitmiş ve ayakkabıları nehre atmış.

Birkaç gün sonra, nehre açılan balıkçılar ağlarını suya attıklarında her zamankinden daha zor çıkarmışlar. Çıkardıklarında da ağın içinde Velid'e ait olduğunu bildikleri ayakkabıları görmüşler. Ayakkabıların çivileri balıkçıların ağlarını parçalamış. Balıkçılar, öfke içinde Velid'in dükkânına koşarak, ayakkabıları dükkânın ortasına fırlatmışlar. Şiddetle fırlatılan ayakkabılar, raflarda bulunan gülsuyu ve



diğer koku şişelerine çarpmış. Onları raftan düşürmüş ve kırılmalarına sebep olmuş.

Bunu gören Velid, söylenerek ayakkabıları yerden almış, gömmek için bahçesine gitmiş ve çukur kazmaya başlamış. Onun çukur kazdığını gören bir komşusu, hemen gidip valiye başvurarak Velid'in bahçesinde bir hazine olduğunu ve bu sebeple de kazı yaptığını haber vermiş.

Vali, onun zenginliğini ve cimriliğini bildiği için söylenenlere hemen inanmış ve muhafızlara onu yakalamaları için emir vermiş. Velid, hazine falan bulmadığını ve sadece ayakkabılarını toprağa gömmek istediğini yeminlerle anlatmışsa da vali ona inanmamış. Çok cimri olan Velid'in, eski ayakkabılarını bile gömeceğine kimse ihtimal vermiyormuş. Vali, cimriliğinden dolayı Velid'den özgürlüğüne kavuşmasının karşılığında yüklü bir miktar para istemiş. Velid de çok üzülmesine rağmen bu ödemeyi yapmak zorunda kalmış. Öfkesinden sakallarını yoluyormuş.

Artık ne pahasına olursa olsun bu ayakkabılardan kurtulmaya karar vermiş. Bir süre düşündükten sonra sonunda onları uzaklardaki bir kanala atmaya karar vermiş ve düşündüğü gibi de yapmış. Bu kez o ayakkabılardan bir daha söz edilmeyeceğini umuyormuş. Fakat ayakkabılar, kanalın sularıyla dönen bir

değirmenin girişine kadar sürüklenmiş, değirmenin çarklarına takılmış ve onların dönmesini engellemiş.

Değirmenin sahibi, aksaklığı gidermek üzere değirmenin yanına gelince hasara sebep olan şeyin Velid'in ayakkabıları olduğunu görmüş. Değirmenci, ayakkabıların sahibinden şikâyetçi olunca Velid yeniden hapse düşmüş. Değirmene verdiği zarardan dolayı büyük bir tazminat ödemek zorunda kalmış. Bu arada ayakkabıları da tekrar kendisine teslim edilmiş.

Şaşkınlıkla evine dönen Velid, taraçasına çıkarak elini çenesine dayamış ve neler yapabileceğini düşünmeye başlamış. Ayakkabıları da yanındaymış. Onları görmemek için sırtını ayakkabılara çevirmiş.

Tam bu esnada komşunun köpeği, ayakkabıları görmüş ve sahibinin taraçasından Velid'in taraçasına atlamış. Ayakkabılardan birini ağzına alarak onunla oynamaya başlamış. Köpeğin oynamakta olduğu ayakkabı, aniden aşağı fırlamış ve yoldan geçen yaşlı bir kişinin başına düşmüş. Ayakkabıya çakılmış olan çiviler, yaşlı adamın ölümüne sebep olunca adamın yakınları Velid'in ayakkabılarını hemen tanımışlar.

Onu, kadı efendinin huzuruna çıkararak ya ölen kişinin kanının bedelini ödemesini ya da başının vurulmasını istemişler. Zavallı Velid de ölenin kanının bedelini ödemek zorunda kalmış.

Eve dönünce ayakkabılarını almış ve tekrar kadının yanına gitmiş. Pabuçları başının üzerine kaldırmış. Kadıyı, şahitleri ve bütün orada bulunanları güldüren bir öfkeyle:

–Ey kadı efendimiz, işte benim başıma gelen bütün sıkıntıların sebebi bu ayakkabılardır. Neredeyse yakında cami avlusunda dilenir hâle geleceğim! Sizden bu ayakkabıların artık benim olmadığına ve gelecekte bu ayakkabılardan dolayı herhangi bir sıkıntı çıkarsa benim sorumlu tutulmayacağıma dair bir fetva vermenizi rica ediyorum, demiş.

Sonra da ayakkabıları salonun ortasına fırlatmış ve yalın ayak oradan kaçmış. Salonda bulunanlar ise gülmekten yerlere yatıyorlarmış.

AT KILI VE ÇAKMAK TAŞI

Bir zamanlar bir sultan varmış. Günlerden bir gün bu sultanın bir oğlu olmuş. Sultanın oğlunun doğduğu gün, sarayın ahırındaki bir kısrağın da tayı olmuş. Tay, oğluyla aynı gün doğduğu için sultan:

–Bu doğan tay, oğlumun bahtına doğmuştur. Bu sebeple bu tay oğlumundur, demiş.

Aradan yıllar geçmiş. Çocuk büyüyüp belli bir yaşa gelince annesi vefat etmiş. Aynı gün kendisiyle birlikte doğan tayın annesi de ölmüş.

Günler geçmiş ve sultan, başka bir kadınla evlenmiş. Anne sevgisinden yoksun büyüyen çocuğu bir süre sonra bir okula yazdırmışlar. Öksüz çocuk her okul dönüşünde ahıra girip atını okşar, ona yiyecek verir ve dertlerini onunla paylaşırmış. Taya, hiç sevilmediğini ve yüzüstü bırakıldığını anlatırmış.

Diğer yandan sultanın evlendiği kadının, kötü huylu bir arkadaşı varmış. Bunlar, her fırsatta bir araya gelir ve yapacakları kötülükleri planlarlarmış. Ancak sultanın oğlunun onları görmesinden çekindikleri için rahat buluşamıyorlarmış. Bunun için de

birbirlerine “Nasıl yapmalı da bu çocuktan kurtulmalı?” diye sorup duruyorlarmış. Düşünüp, taşınıp sonunda genç şehzadeyi zehirlemeye karar vermişler.

Bu sırada okul dönüşü atını görmeye giden şehzade onu ağlarken bulmuş. Atını sevgiyle okşayarak:

–Seni kim ağlattı, güzel atım, diye sorunca at:

–Öleceğin için ağlıyorum, diye cevap vermiş.

Şehzade:

–Peki, beni kim öldürmek isteyebilir ki, diye sormuş.

At:

–Babanın karısı ile kötü huylu hekim arkadaşı, demiş.

Oğlan:

–Peki, bunu nasıl yapacaklar, diye sorunca da:

–Yemeğine zehir koyacaklar. Dikkat et de bu akşam önüne koyulacak olan yemeği yeme, demiş.

Genç şehzade, bunları öğrendikten sonra atının yanından ayrılıp babasının yanına çıkmış. Üvey annesi de o gelir gelmez önceden hazırladığı zehirli yemeği hemen önüne koyuvermiş. Çocuk yemeği yer gibi yaparken, bir yolunu bulup yemeği kadının kedisine yedirmiş. Kedi, hemencecik orada ölmüş. Şehzade de hiçbir şey olmamış gibi ayağa kalkıp dışarı çıkmış.



Şahın karısı ve arkadaşı birbirlerine "Acaba niyetimizi ona kim söyledi?" diye sormuşlar. Bir süre sonra da "Atı dışında kimse söylememiştir." diye düşünmüşler. Böylece önce atı öldürmeye karar vermişler. Kadının aklına hemen bir fikir gelmiş. Ağır hasta numarası yaparak yataklara düşmüş. Bunun üzerine sultan, hanımı tedavi etmeleri için saraya pek çok hekim çağırtmış, ancak bu hekimler kadının derdine çare bulamamışlar. Sonunda kadının arkadaşı olan hekim saraya gelmiş ve kadını iyileştirebileceğini söylemiş. Kadını muayene ettikten sonra da:

–İyileşmesi için şu ve şu türde soylu bir kısrağın tayının yüreğini yemesi gerekir, demiş.

Bunun üzerine şah:

–Sarayımda söylediğin türde bir tek tay var. O da annesinin öksüzü oğlumun tayıdır. Ona soralım, demiş.

Şehzade okuldan geldikten sonra ona:

–Teyzen hanım sultan çok hasta ve iyileşmesi için soylu bir kısrağın tayının yüreğini yemesi gerekiyormuş. Bu istenilen tay senin tayındır, demiş.

Çocuk da:

–Bunda bir mahzur yok. Ancak babacığım ben, daha tayımın üzerine bir kez bile binmedim. Önce ona binmek isterim. Ondan sonra onu kesip yüreğini alabilirler, diye cevap vermiş.

Şah da ona:

– Pekâlâ, istediğin gibi olsun. Önce sen, tayının üzerine bin bakalım, demiş.

Genç şehzade, bütün saray halkının önünde atına binmiş ve onu meydanda dörtnala koşturmuş. Atını dörtnala sürerken de oradakilerin gözünün önünden kaybolmuş. Atlılar arkasından koşmuşlar, ama onu bir türlü bulamamışlar.

Şehzade, böylece babasının ülkesinden başka bir ülkeye ulaşmış. Oraya vardıklarında at, şehzadeye yelesinden bir tutam kıl ve bir de çakmaktaşı vererek ona:

–Bana ihtiyacın olursa bu kıllardan birini yakarsın, hemen yanına gelirim. Şimdi senin sıkıntıya girmemen için ayrılmamız daha iyi olur, demiş.

Genç şehzade atını öpmüş ve ayrılmışlar. Bir süre sonra şehzade, o ülkenin sarayının baş bahçıvanını bulmuş ve ona:

–Ben burada yabancıyım ve çalışacak bir iş arıyorum. Beni yanına almaz mısın, diye sormuş.

Bahçıvan:

–Pekâlâ. Zaten benim de bir yardımcıya ihtiyacım var. Sen, su dolabını çeviren öküzü yönetebilir misin, demiş.

Şehzade de:

–Yönetebilirim, demiş ve su dolabının yanına gidip öküzü yönetmeye başlamış.

O gün şahın kızları bahçede dolaşıyorlarmış. İçlerinden en genci, su dolabının öküzünü yöneten şehzadeyi görür görmez çok beğenmiş, ama duygularını hiç kimseye belli etmeyerek diğer kız kardeşlerine:

–Kardeşlerim, biz ne zaman evleneceğiz? Artık zamanı gelmedi mi, demiş.

Kız kardeşleri de ona:

–Doğru söylüyorsun! Bunu annemle görüşmeliyiz, demişler.

Yedi kız kardeş bir araya gelerek annelerinin yanına gitmişler ve:

–Anneciğim artık bizim evlenme yaşımız gelmedi mi? Babamız bizi neden evlendirmiyor, demişler.

Bunun üzerine anneleri kızlarının isteğini şaha söylemiş. Şah da hemen bir tellâl tutmuş ve kızlarını evlendirmek için ülkenin gençlerinin sarayın pencerelerinin altından geçmelerini ilân ettirmiş. İlânı duyar duymaz ülkedeki bütün delikanlılar, sarayın pencerelerinin altından geçmişler. Sultanın kızları da beğendikleri gençlerin üzerine mendillerini atmışlar. Altı kız, bu şekilde evleneceği genci belirlemiş. Ancak

yedinci ve en genç olan kız, kimsenin üzerine mendil atmamış. Şah bunu öğrenince:

–Ülkede başka kimse kaldı mı, diye sormuş.

Adamları:

–Sadece bahçedeki su dolabını çeviren fakir çocuk var, deyince şah:

–Kızım henüz kimseyi seçmediğine göre onun da geçmesi gerek, demiş.

Gidip o genci getirmişler ve sarayın pencerelerinin altından geçirmişler. İşte o zaman genç kız, mendilini o gencin üzerine atmış. Böylece yedi kız da istediği gençle evlenmiş.

Şah, aslında en küçük kızının bir su dolabı yöneticisiyle evlenmesini hiç istememiş, ancak kızını da kıramamış. Bu evliliği kalpten onaylamadığı için genç şehzadeyi bir kez olsun karşısına alıp yüzüne bakmamış. Kısa bir süre sonra da üzüntüsünden hasta olmuş. Doktorlar toplanmışlar ve ona çare olarak, genç ve dişi bir ayının derisinden yapılmış tulum içinde yine genç ve dişi bir ayının sütünü içmesi gerektiğini söylemişler.

Bunu duyan şah:

–Kolay bir şey bu. Su dolabı yöneticisi hariç, altı tane yiğit damadım var. Gidin onlara söyleyin de bana bu sütü getirsinler, demiş.

O zaman şahın altı damadı, güzel atlarına binmişler ve istenilen dişi ayı sütünü aramaya gitmişler. Küçük kızın kocası da ancak topal bir katır bulabilmiş. Herkes onunla alay ediyormuş, ama o yine de katıra binip yola koyulmuş. Tenha bir yere gelince çakmak taşını çıkarmış ve bir kıl yakmış. Atı hemen ortaya çıkmış. Birbirlerine sarıldıktan sonra genç şehzade atına kendisinden istenen şeyi söylemiş.

Diğer taraftan altı damat, dişi ayının derisinden yapılmış tulum içindeki dişi ayı sütünü bulduk diyerek saraya dönmüşler. Sultan hanıma:

–Bunu, amcamız şaha götür, diyerek sütü teslim etmişler. Sultan hanım da el çırpmış ve haremağalarını çağırtmış.

Onlara:

–Bu sütü, incelemeleri için hekimlere götürün, demiş.

Hekimler sütü incelemişler ve:

–Bu yaşlı bir ayının sütü, ayrıca bu tulum da yaşlı bir ayının tulumu. Şahın sağlığına zarar vermekten başka işe yaramaz, demişler.

Tam o sırada haremağaları yeniden sultan hanımın yanına gelmişler ve ona:

–Bu süt tulumunu bize çok yakışıklı bir atlı verdi, diyerek kendisine ikinci tulumu vermişler.

Hanım sultan da onlara:

–Bunu hekimlere götürün de incelesinler, demiş.

Hekimler de tulumu ve içindekini inceleyerek:

–İşte aradığımız şey bu. Genç bir ayının tulumuna konmuş, genç bir ayının sütü, bu, demişler.

Sonra da sütü içmesi için şaha vermişler. Şah bu sütü içer içmez iyileşmiş ve hemen:

–İlâcı kim getirdi, diye sormuş.

Muhafızlar:

–Çok yakışıklı ve saygın bir delikanlı, cevabını vermişler.

O da:

–Benim tarafımdan gidip saltanat yüzüğünü ona verin ve onu tahtıma oturtun! Sonra yerimden kalkar ve küçük kızımı su dolabı yöneticisi oğlandan ayırırım. Onu, beni ölümden döndüren bu delikanlı ile evlendiririm, demiş.

Oradakiler de şahın buyruklarını yerine getirmişler.

Yatağından kalkan şah, giyinerek taht salonuna inmiş. Tahtta oturan güzel delikanlının yanına gitmiş ve onu öpmüş. Delikanlının yanında oturan küçük kızının mutlulukla gülümsediğini görünce ona:



–Çok güzel kızım! Görüyorum ki su dolabı yöneticisi olan kocandan ayrılmışsın. Daha akıllı ve yakışıklı olan bu delikanlıyı seçmişsin. Aferin sana deyince kız:

–Babacığım, su dolabı yöneticisiyle, sana dişi ayının sütünü getiren ve şimdi saltanat tahtında oturan kişi, aynı kişidir, demiş.

Şah, bu sözleri duyunca şaşırıp kalmış ve o yakışıklı delikanlıya dönerek:

–Kızımın söylediği doğru mu, diye sormuş.

O da:

–Evet doğrudur! Fakat eğer beni hâlâ damat olarak görmek istemiyorsanız çekip giderim, demiş.

Bu sözler üzerine şah, delikanlıyı alnından öpüp bağrına basmış. O gün şahın kızıyla genç şehzadenin evlilikleri yeniden şenliklerle kutlanmış.

Bir süre sonra genç hükümdar, şahtan izin alıp karısını da yanına alarak kalabalık bir orduyla birlikte babasının ülkesine dönmüş. Babasının öldüğünü ve dul karısının da hekimle birlikte ülkeyi yönettiğini öğrenmiş. Hemen ikisini de yakalatmış ve hapsettirmiş. Böylece öksüz şehzade, iki ülkenin de hükümdarı olmuş ve hanımıyla mutlu bir hayat sürmüşler. Allah her şeye kadirdir.

PIRASA SULTANININ KIZI

Bir zamanlar bir şahın Mahmut isminde bir oğlu varmış. Mahmut bir gün babasına:

–Ben evlenmek istiyorum, demiş.

Babası da:

–Pekâlâ. Yalnız bekle, annen gidip araştırsın, evlilik çağına gelmiş kızları görsün ve senin için birini beğensin, demiş.

Ama şahın oğlu:

–Hayır baba! Ben, evleneceğim kişiyi kendi gözlerimle görmek ve beğendiğim kişiyle evlenmek istiyorum, deyince babası:

–Sen bilirsin, demiş.

Böylece genç şehzade, atına binmiş ve gönlüne göre birini bulmak üzere yola koyulmuş. İki günlük bir yolculuk sonunda bir pırasa tarlasının yanına gelmiş. Pırasa tarlasının kenarında oturan bir genç kız, yanında da pırasa biçmekle uğraşan bir adam varmış. Şehzade, selâm verip yanlarına yaklaşmış. Sonra da genç kıza:



–İçecek suyun var mı, diye sormuş.

Kız:

–Var, demiş ve ayağa kalkıp ona su getirmiş. Şehzade de bu sudan içmiş.

Şehzade, bu gayet utangaç ve iyi huylu genç kızı çok beğenmiş. Kızın babası olduğunu öğrendiği yaşlı adama doğrudan:

–Ey şeyh! Kızınla evlenmek istiyorum, onu bana verir misin, diye sormuş.

O da:

–Kısmetse olur, diye cevap verince şehzade:

–Pekâlâ, ey şeyh! Ben, düğün için gerekli hazırlıkları yapıp dönünceye kadar sen burada kızınla kal, demiş.

Sonra da babasının yanına dönmüş ve ona:

–Ben pırasa sultanının kızıyla evlenmek istiyorum, demiş. Babası:

–Mademki sen kızı beğendin. Anneni, pırasa sultanının ülkesine göndereyim de genç kızı o da görsün, demiş.

Şehzade Mahmut da babasının bu teklifini kabul etmiş. Annesi, kızın ülkesine gidince oğlunun kendilerine pırasa sultanının kızı olarak tanıttığı bu

kızı çok beğenmiş. Kız gerçekten de bir şahın oğlunun eşi olmak için yaratılmış gibiymiş. Şehzadenin annesi, kızdan çok hoşlandığı için hiç beklemeden ona:

–Sevgili kızım, ben, seni görüp beğenen şehzadenin annesiyim. Seni, onunla evlendirmek üzere geldim, demiş.

Genç kız:

–Nasıl? Senin oğlun bir şehzade mi yani, diye sorunca kadın:

–Evet, oğlum bir şah oğludur, ben de onun annesiyim, diye cevap vermiş.

Genç kız:

–Öyleyse onunla evlenemem, demiş.

Kızın bu cevabı üzerine kadın hayret dolu bakışlarla:

–Ama neden, diye sormuş.

Kız kendinden emin bir tavırla:

–Ben, ancak mesleği olan biriyle evlenirim, deyivermiş.

Bu cevaba çok kızan sultan hanım, canı sıkılarak oradan ayrılmış. Saraya dönünce kocasına:

–Pırasalar ülkesinin genç kızı, oğlumuzla evlenmek istemiyor, demiş.

Duyduklarına şaşıran şah:

–Neden, diye sorunca kadın:

–Çünkü kız, ancak mesleği olan biriyle evlenmek istiyor, demiş.

Kızın cevabından memnun olan şah gülümseyerek:

–Hakkı var, demiş.

Ancak durumu öğrenen şehzade üzüntüsünden yatağa düşmüş. Bunun üzerine şah, bütün meslek loncalarının şeyhlerine haber gönderip onları saraya çağırtmış. Oğlunu da yanına almış. Hepsi yanına gelince önce değirmenci şeyhine:

–Ne kadar zamanda mesleğini oğluma öğretirsin, diye sormuş.

O da:

–En az iki yılda, daha az bir zamanda olmaz, diye cevap vermiş.

Bunun üzerine şah:

–Çok güzel, sen şöyle kenara çekil, demiş.

İkinci olarak demirciler şeyhine dönmüş ve ona:

–Sen ne kadar zamanda mesleğini oğluma öğretirsin, demiş.

O da:

–Günü gününe bir yıl gerek bana, diye cevap vermiş.

Şah da ona:

–Pekâlâ. Sen de şöyle kenara çekil, demiş. Bu şekilde tüm lonca şeyhlerini sorguya çekmiş. Kimileri bir yıl, kimileri iki yıl, kimileri de üç, hatta dört yıl süre istemişler. Şah bu işi nasıl çözeceğini bilememiş. Bu sırada herkesin arkasında bir yerde bulunan ve olduğu yerde sıçrayıp duran birini görmüş. Bu kişi, gözleriyle ve parmaklarıyla işaretler yapıp duruyormuş. Şah adamı yanına çağırıp:

–Niye sıçrayıp duruyorsun, diye sorunca adam:

–Efendimiz sultan tarafından fark edilmek için. Fakirliğim sebebiyle olacak lonca şeyhleri buraya gelişlerini bana bildirmediler. Ben dokumacıyım ve mesleğimi oğluna bir saat içinde öğretirim, diye cevap vermiş.

O zaman şah, diğer bütün şeyhleri yanından uzaklaştırmış. Dokumacıya da çeşitli renklerden iplikler ve bir tezgâh getirtmiş. Sonra da ona:

–Sanatını oğluma öğret, demiş.

Dokumacı ayağa kalkan şehzadeye doğru dönmüş ve ona:

–Bana bak! Ben sana "Şöyle yap, böyle yap!" demeyeceğim. Ancak sen, gözünü aç ve benim hareketlerimi takip et! Bak ellerim nasıl gelip gidiyor, demiş.



Bunun üzerine şehzade onu izlemeye koyulmuş. Dokumacı bir mendil dokuduktan sonra öğrencisine:

–Şimdi yaklaş bakalım ve bunun gibi bir mendil doku, demiş.

Şehzade de tezgâhın başına oturup üzerinde babasının sarayı ve sarayın bahçesi olan şahane bir mendil dokumuş. Dokumacı, iki mendili de eline alarak şaha göstermiş ve ona:

–Bu iki mendilden hangisi benim eserimdir, deyince şah hiç düşünmeden, üzerinde sarayın ve bahçenin desenleri bulunan mendili göstermiş.

Bunun üzerine dokumacı:

–Senin atalarının onuru üzerine yemin ederim ki ey şah! Bu güzel mendil oğlunun eseridir, diye cevap vermiş.

O zaman şaşırıp kalan şah, dokumacı şeyhini, tüm lonca şeyhlerinin başına getirmiş ve onu onurlandırmış. Daha sonra karısının yanına gitmiş ve ona:

–Oğlumuzun eseri olan bu mendili al ve pırasa sultanının kızına göstermeye git. Oğlumuzun mesleğinin dokumacılık olduğunu söyle, demiş.

Şehzadenin annesi de mendili alıp genç kızın yanına gitmiş ve mendili ona göstermiş. Şahın tembih ettiği sözleri de söylemiş. Mendile hayran olan kız sevinçle:

–Şimdi senin oğlunla evlenirim, deyivermiş.

Bunun üzerine şahın vezirleri hazırlıkları tamamlamış ve dillere destan bir evlilik merasimi düzenlemişler. İki genç mutlu bir hayat sürmüşler ve her biri ayrı bir meslekte olan birçok çocukları olmuş.

ALİ BABA VE KIRK HARAMİLER

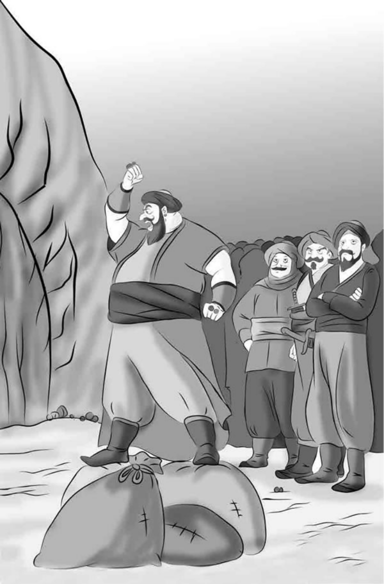
Bir varmış bir yokmuş, vaktiyle bir İran şehrinde iki kardeş yaşarmış. Birinin ismi Kasım, diğerininki ise Ali Baba imiş. Kasım, bir kadınla evlenmiş ve çok geçmeden kadın büyük bir mirasa konmuş. Kasım da bu sayede şehrin en zengin tüccarlarından biri olmuş. Ali Baba ise aksine kendisi kadar fakir bir kadınla evlendiği için yıkık dökük bir evde oturuyormuş. Varı yoğu sadece üç eşeğinden ibaretmiş. Her gün ormana giderek kestiği odunları bu eşeklere yükler, sonra da şehre getirip satarmış. Başka hiçbir geliri de olmadığından kıt kanaat yaşar gidermiş.

Yine bir gün ormanda odunları eşeklerine yükleyen Ali Baba, birden bire kendisine doğru yoğun bir toz bulutunun geldiğini görmüş. Önce bu görüntü karşısında dehşete düşen Ali Baba, hemencecik toparlanıp bu toz bulutunun sebebini anlamaya çalışmış. Dikkatlice bakınca bu korkunç gürültünün, dörtnala koşan atlılardan geldiğini fark etmiş. Çok zeki ve güngörmüş bir insan olan Ali Baba, bu atlıların, memleketi kasıp kavuran ve ünü her tarafa yayılmış

olan Kırk Haramiler olabileceğini düşünmüş. Onların çok kötü insanlar olduğunu bildiği için de eşeklerini bir tarafa bırakmış ve kendi başının çaresine bakmanın yollarını aramış. Bu endişe ile hem gizlenmeye elverişli hem de etrafı rahatça görebileceği kocaman bir ağacın tepesine çıkmış. Bu ağaç, her tarafı ıssız bir kayanın eteğinde yükseliyormuş. Kaya ise ağaçtan o kadar yüksek ve öyle yalçınmış ki hiçbir yerinden aşıp gitmeye imkân yokmuş.

Kısa bir süre sonra hepsi de atlarının üstünde dimdik oturan, iri yarı, güçlü kuvvetli ve silâhlı olan haramiler, kayanın önüne gelip atlarından inmişler. Çok korkan ve kalbi güm güm atan Ali Baba, bu korkunç adamları tek tek saymış ve onların tam kırk kişi olduğunu görmüş. Tahmininin doğru olduğunu anlamış ve korkusu bir kat daha artmış. Çünkü onlar gerçekten de Kırk Haramilermiş. Ancak bu haydutların çok ilginç bir yöntemleri varmış. Bunlar civarda hiç haramilik yapmazlar, uzaklara giderler ve oralarda haydutluk yaparlarmış. Bu kayalığı da toplanma ve sığınma yeri olarak kullanırlarmış.

Haramiler kayanın önüne iyice yaklaştıktan sonra hep beraber atlarından inmişler, hayvanlarını da ağaca bağlamışlar. Daha sonra da getirdikleri ağır heybeleri sırtlanmışlar. Bu heybeler, Ali Baba'ya o kadar ağır görünmüş ki içlerinin altın ve gümüşle dolu olduğuna kanaat getirmiş.



Haramilerin reisi en önde duruyormuş, kayaya yaklaşmış ve Ali Baba'nın sığındığı ağacın altına gelmiş. Kendisine çalılıklar arasından bir yol açan bu korkunç adam, Ali Baba'nın da rahatlıkla işitebileceği bir ses tonuyla:

–Açıl, susam, açıl, demiş.

Bunun üzerine kaya yarılmış ve büyük bir kapı açılmış. Haramilerin reisi, bütün adamlarına içeriye girmelerini emretmiş. Hepsi girdikten sonra etrafı kontrol etmiş ve kendisi de içeri girmiş. Çok geçmeden açılan kapı üzerlerine kapanmış. Korkusundan ne yapacağını bilemeyen Ali Baba, bu manzara karşısında dehşete kapılmış. Haramiler, uzun süre kayanın içinde kalmışlar, fakat Ali Baba saklandığı yerden çıkmaya bir türlü cesaret edememiş.

Nihayet kapı, tekrar açılmış ve en önde reisleri olmak üzere Kırk Haramiler, birbiri ardınca dışarıya çıkmışlar. Hepsi çıktıktan sonra reisleri, son bir kez daha içeriyi kontrol etmiş ve şöyle demiş:

–Kapan susam, kapan!

Sonra hep beraber atlarının yanlarına dönüp yola çıkmak için hazırlıklarını tamamlamışlar. Reislerinin bir işareti üzerine de atlarına binmişler ve tekrar geldikleri yolu tutmuşlar. Ali Baba, onları kaybolup gidinceye kadar uzaktan gözleriyle takip

etmiş ve tedbir olsun diye de ağacın üzerinden uzun bir süre inmemiş. Bu arada çete reisinin kayanın ortasındaki kapıyı açıp kapatırken söylediği sözleri, unutmamak için sık sık tekrar ediyormuş. Derken aklına bir soru takılmış. Kendi kendine "Acaba bu sözleri ben söylesem o zaman da aynı şekilde kaya açılır mı?" demiş.

Bu merakla da hemen ağaçtan inip çalılıkların arasına dalmış. Kayanın ortasındaki kapıyı görüp yaklaşarak yüksek sesle:

–Açıl, susam, açıl, demiş.

O anda kapı ardına kadar açılmış. Ali Baba, içinden "Herhâlde içerisi karanlıktır." diye geçirmiş. Fakat kubbesinde insan eliyle oyulmuş bir delikten ışık alan bu mağara; aydınlık, geniş ve ferah bir yermiş. İçeriye bir göz gezdirince Ali Baba'nın şaşkınlığı bir kat daha artmış. Çünkü bir tarafta gıda maddeleri, üst üste yığılmış kıymetli eşyalar, ipek kumaşlar ve çok pahalı halılar varmış. Diğer tarafta ise küme küme ve bir kısmı da torbalar içine konulup tepeleme yığılmış altın ve gümüş paralar gözüne ilişmiş. Bu kadar hazineyi daha önce rüyasında bile görmeyen Ali Baba, hayretinden donakalmış. Kendi kendine şöyle düşünmüş: "Herhâlde bu mağara uzun senelerden beri, belki de yüz yıllardan beri, haramilere yataklık yapıyordur, burası onların barınağıdır."

Ali Baba'nın şaşkınlığı ve tereddüdü, çok geçmeden yerini düşünceye bırakmış. Mağaradan çıkmış, eşekleri alıp tekrar mağaraya girmiş. Girer girmez de kapıyı kapatmış. Hemen kollarını sıvamış, eşya ve gümüş paralara hiç dokunmadan doğruca altınlara yönelmiş. Sefaletten ve fakirlikten kurtulacağı için çok seviniyormuş. Altınların üç eşeğine yükleyebileceği kadarını almış, kimsenin görmemesi için de üzerlerine odun yığmış. Nihayet bu işi bitirince kapının önüne çıkmış ve derhâl kapanması için:

–Kapan, susam, kapan, demiş.

Çünkü bu kapı, içeriye girdikten sonra kendiliğinden kapanıyor ve dışarı çıkınca da açık kalıyormuş.

Ali Baba, bundan sonra tekrar şehrin yolunu tutmuş. Evine varınca eşeklerini küçük avluya koymuş ve yalnız kalabilmek için kapıyı pek büyük bir dikkatle kapatmış. Sonra da altınların üstlerine kapattığı odunları atarak, torbaları eve götürmüş ve içindekileri karısının önüne boşaltmış. Bu yığın yığın altınları görünce kadının hayretten gözleri kamaşmış ve Ali Baba'ya:

–Aman Allah'ım! Bu ne kadar altın, nereden buldun bu kadar altını, diye sormuş.



Ali Baba, başından geçen macerayı tek tek anlatmış. Sözlerini bitirirken de hanımına bu sırrı iyice saklamasını ve ağzından hiçbir şey kaçırmamasını sıkı sıkı tembih etmiş.

Bir süre beraberce sevinmişler. Ardından Ali Baba'nın karısı şöyle demiş:

–Burada ne kadar altın olduğunu aşağı yukarı tahmin edebiliyoruz. Fakat yine de gidip komşudan bir ölçek alayım da şunları iyice bir tartayım. Ben bu işi yaparken sen de bir çukur kazarsın, altınları oraya gömeriz.

Sonra da yakınlarında oturan kayın biraderi Kasım'ın evine gitmiş ve kısa bir süre için kendisine bir hububat ölçeği vermesini rica etmiş. Kasım'ın karısı çok şüpheci bir kadınmış. Ali Baba'nın fakirliğini bildiği için de onların ne tür bir tahıl ölçeceklerini merak etmiş. Ölçeği vermeden önce gayet ustalıkla dibine bir sakız yapıştırmış ve kadının eline ölçeği öylece tutuşturmuş.

Ali Baba'nın karısı ise çok safmış, hiçbir şey fark etmeden ve ölçeği alarak evine dönmüş. Ölçeği altın yığınının üstüne koymuş ve altınları doldurup boşaltmaya başlamış. Böylelikle altınların hepsini ölçüp bitirmiş ve elde ettiği sonuçtan pek memnun kalmış. Bunu, çukuru kazıp bitirmiş olan kocasına da bildirmiş. Önceden tasarladıkları gibi Ali Baba

altınları gömerken, karısı da işi biten ölçeği öylece götürüp geri vermiş.

O daha arkasını döner dönmez, Kasım'ın karısı kabı tersine çevirmiş ve dibine bir altının yapışık olduğunu görmüş. Kadın hayretinden neredeyse dilini yutacakmış. Kalbini müthiş bir hırs sarmış ve kendi kendine:

–Nasıl olur böyle bir şey? Demek Ali Baba'nın ölçek ölçek altını var! Peki, ama bu pısırık adam altınları nereden bulmuş olabilir, diye söylenmiş.

Kocası eve dönünce, bu garip olayı ona da haber vermiş:

–Kasım, demiş, sen de kendini zengin sanırsın. Hâlbuki Ali Baba senden daha zengin. O, altınları senin gibi saymıyor, ağzına kadar dolu ölçeklerle tartıyor.

Kasım, karısından duyduğu şeylere önce inanmamış. Fakat kadın, ona ölçeğin dibinde bulduğu altını gösterince duyduklarına inanmak zorunda kalmış. Çünkü bu para o kadar eski imiş ki üstünde resmi olan hükümdarın kim olduğunu Kasım hiç bilmiyormuş. Kardeşinin böyle bir saadete kavuşarak sefaletten kurtuluşuna memnun olacağı yerde, içini tarifi mümkün olmayan bir kıskançlık kaplamış ve geceyi âdeta uykusuz geçirmiş. Ertesi sabah

da daha güneş doğmadan Ali Baba'nın evine gitmiş. Tehditler savurarak bu kadar altını nereden bulduğunu sormuş.

Ali Baba, aç gözlü kardeşinin hakaretlerine rağmen, iyi niyetinden dolayı başından geçenleri ona hemen anlatmış. Mağaraya girerken ve çıkarken neler yapması gerektiğini de bir bir açıklamış.

Kasım, ertesi gün erkenden sırtlarına kocaman sandıklar yüklediği on katırla yola çıkmış. Bu sandıkları altınla doldurmak niyetinde imiş. Hatta bir sonraki seferi de planlamış, o zaman daha fazla sandık götürecekmiş. Neyse çok geçmeden, Ali Baba'nın kendisine tarif ettiği yola koyulmuş. Nihayet kayanın yanına varmış ve Ali Baba'nın üzerine çıkmış olduğu ağacı tanımış. Kapıyı aramış, bulmuş ve açmak için:

–Açıl, susam, açıl, demiş.

Kapı korkunç bir gürültüyle açılmış. Hemen içeriye giren Kasım, daha ne olduğunu anlamadan, kapı aynı korkunç sesle kapanmış. Kasım pek korkmasına rağmen büyük bir hırsla altınları aramaya başlamış. Çok geçmeden gözleri fal taşı gibi açılmış:

-Aman Allah'ım hayal mi görüyorum! Bu da ne! Meğer Ali Baba'nın anlattıkları, gördüklerimin yanında bir hiçmiş, diye haykırmış.

Bu sevinçle getirdiği torbaları hızlıca altınlarla doldurmaya başlamış. "Yaşasın zengin oldum!" diyerek bir o tarafa bir bu tarafa koşuşturuyormuş. Altınlarla o kadar meşgul olmuş ki zamanın nasıl geçtiğini anlayamamış. Sonunda bitkin düşen Kasım, altınlarla ilgili hayallere dalarak orada uyuya kalmış.

Bir süre sonra uyanmış ve vaktin epey ilerlemiş olduğunu fark etmiş. Haramilere yakalanma endişesiyle çuvallardan birini sırtlayarak hızla kapıya yönelmiş.

Kapıyı açmak isteyince, cimriliğinin ve hırsının verdiği duygulara kapılarak asıl söylenmesi gereken sözü unutmuş ve:

–Açıl arpa, açıl, deyivermiş.

Kapının açılmadığını görünce şaşırmış. Ve diğer tahıl isimlerini sayıp dökmüşse de hiçbiri tılsımlı kelime olmadığından kapı açılmamış. Bir türlü "susam" kelimesini hatırlayamayan Kasım'ın korku ve endişesi daha da artmış. Bu korku ile sırtındaki torbaları yere fırlatıp mağaranın içinde deliler gibi koşmaya başlamış.

Akşama doğru mağaraya dönen Kırk Haramiler, kayanın etrafında sandıklarla yüklü katırları görünce hiddetle kapıya yönelmişler. Bazıları bu hayvanları kendilerine mal etmek için kayanın etrafında dönerken, reisleri, diğerleriyle beraber elinde kılıç

kapıya doğru ilerlemiş. Kasım'ın bir türlü hatırlayamadığı tılsımlı sözü söyleyince kapı açılmış.

Kapının açılmasıyla beraber Kasım, ok gibi dışarı fırlayınca, reisi yere düşürmüş. Fakat haramiler kılıçlarını çekmişler ve Kasım'ı derhâl öldürmüşler.

Onu öldürdükten sonra da ilk işleri mağaraya girmek olmuş. Kapının yanında Kasım'ın kaldırıp getirdiği torbaları bulmuşlar ve bunları hemen yerlerine koymuşlar. Ancak daha evvel Ali Baba'nın alıp götürdüğü torbaların eksikliğini fark edememişler. Yine de bundan sonra bu tür hadiseler olmasın diye Kasım'ın ölüsünü dört parçaya bölmüşler ve bu parçaların ikisini mağaranın kapısının bir yanına, diğer ikisini de öbür yanına koymayı kararlaştırmışlar. Bu işi de hâllettikten sonra kervanların geçtiği yollarda pusu kurmak üzere tekrar atlarına binip gitmişler.

Aradan bir gün geçmiş, Kasım eve dönmeyince karısı endişelenmeye başlamış ve ne yapacağını bilememiş. Ağlaya ağlaya Ali Baba'ya gitmiş, ona durumu anlatmış. Ali Baba, kadına komşuların dikkatini çekecek hareketlerden uzak durmasını tavsiye ettikten sonra üç eşeği ile hemen yola çıkmış ve ormana gitmiş.

Kayaya yaklaşınca kapının kana bulanmış olduğunu görmüş ve kaygılanmış. Sonra tılsımlı sözü

söylemiş ve kapı açılmış. Bir anda kardeşinin cesediyle karşılaşınca dehşete düşmüş ve kaygısı bir kat daha artmış. Kardeşi kendisine karşı pek de kardeşçe davranmazmış, ama yine de çok iyi kalpli olan Ali Baba, ona karşı son vazifesini yapmakta tereddüt etmemiş. Kardeşinin parçalanmış cesedini eşeklerden birinin sırtına yüklemiş, üzerini örtmek için de bir sıra odun koymuş. Diğer iki eşeğin sırtına da ilk gelişinde yaptığı gibi, altın dolu torbaları yüklemiş ve üzerlerini yine odunla kaplamış. Bu işi bitirdikten sonra, kapıya yaklaşmış ve:

–Kapan, susam, kapan, demiş.

Kapı kapanınca da şehrin yolunu tutmuş.

Eve varınca, içeriye yalnız altın yüklü eşekleri sokmuş ve bunların yükünü indirme işini karısına bırakmış. Karısına birkaç kelime ile Kasım'ın başına geleni anlattıktan sonra da öteki eşeği yengesinin evine götürmüş.

Ali Baba kapıyı çalınca evin hizmetçisi Mercan açmış. Mercan; akıllı, sadık ve en güç işleri başarmakta mahir bir kız imiş.

Ona:

–Mercan, demiş, sana gizli bir şey söyleyeceğim, ama senden ilk isteyeceğim şey bir sır küpü olmandır. Öğrenince anlayacaksın ki bu sırrı saklamamız,

hem hanımın hem de benim için çok önemli. İşte bak, senin efendinin cesedi bu iki heybenin içerisindedir. Şimdi bizim yapmamız gereken, onu kendiliğinden ölmüş gibi gömmektir. Haydi, git, hanımını gör ve kendisine hiç bir şey belli etme.

Mercan, hemen gidip hanımına Ali Baba'nın geldiğini haber vermiş. Kadın, Ali Baba'yı görünce:

–Eyvah, diye haykırmış, gözlerinden okuyorum, kocamın başına bir şey geldi.

Ali Baba, kadına gördüklerini bir bir anlatmış ve sözlerini şöyle bitirmiş:

–İşte sizin için müthiş bir keder! Çok üzüleceksin. Böyle bir felâketi aklınıza bile getirmezdiniz. Ama artık bunun çaresi yok, olan olmuş bir kere. Bununla beraber, eğer seni teselli edebilirse, elime geçen servetin yarısını şimdiden sana bağışlamaya hazırım. Hem bu kadar da değil. Artık bundan böyle beraber otururuz. Karım da iyi kadındır, buna memnun olur. Yalnız iyice bir düşünelim de kocanın ölümünü başkalarına normal bir ölüm gibi göstermenin yolunu bulalım. Düşmanlarımızın şüphesini uyandırmamak lâzım. Yoksa hiç şüphe yok, cesedi çıkarır, muayene ederler.

Bu sözler üzerine Kasım'ın dul karısı, sel gibi akıtmaya başladığı gözyaşlarını silmiş ve Ali

Baba'nın bu âlicenaplığını teşekkürle karşılamış. Hemen bir plan tasarlamışlar ve kendilerine göre bir iş bölümü yapmışlar. Bu plan gereği Mercan, her gittiği yerde efendisinin ağır hasta olduğunu söylemiş, eczacıları dolaşarak ilâçlar aramış. Akşam olunca da Kasım'ın karısıyla Mercan birlikte ağıt yakmışlar ve "Kasım öldü, Kasım öldü!" diye haykırmaya başlamışlar. Mercan ile kadının Kasım'ın ölümünü bu şekilde haber vermesi kimseyi şüphelendirmemiş.

Mercan, ertesi gün erkenden çarşıya inmiş ve meydanda kundura tamirciliği yapan Baba Mustafa'ya gitmiş. Bu adam, çarşının en erken dükkân açan esnafıymış. Mercan, bunu bildiği için erkenden çarşıya koşmuş ve adamın avucuna bir altın sıkıştırarak yanına sokulmuş.

Kundura tamircisi:

–Ha yaşasın, demiş, siftah ettik şükür. Ne istiyorsunuz bakalım?

Mercan:

–Baba Mustafa, demiş, dikiş malzemelerinizi alın da çabuk benimle gelin. Sizinle çok önemli bir işimiz var, fakat bir şartla, bir yere gelince gözlerini bağlayacağım.



Baba Mustafa, ilk başta biraz dayatıp olmaz dese de altını görünce yumuşamış ve vakit kaybetmeden yola koyulmuşlar. Bir süre sonra Mercan, adamın gözlerini bir mendille bağlamış ve bu şekilde beraberce cenazenin olduğu eve gitmişler. Mercan, her parçası bir tarafa dağılan cesedin bulunduğu odaya girdiklerinde kundura tamircisinin gözlerindeki bağı çözmüş. Sonra da:

–Baba Mustafa, demiş, sizi bu parçaları dikmek için buraya getirdim. Vakit kaybetmeyin. İşinizi bitirince size bir altın daha vereceğim.

Baba Mustafa, manzarayı görünce çok korkmuş ve endişelenmiş. Bu işin başını ağrıtacağını düşünmüş. Fakat bir altın daha alacağını düşününce hemen işe koyulmuş. Kasım'ın ceset parçalarını bir araya getirmiş ve tek tek dikmiş. Bu iş bitince Mercan, adama bir altın daha vermiş, adamın gözlerini tekrar bağlamış ve onu evine götürmüş.

Sonra da mahalleden bulduğu birkaç merhametli kimsenin yardımı ile Kasım'ı kefenleyip tabuta koymuşlar. Cenaze namazı da normal seyrinde geçmiş. Öyle ki şehirde hiç kimse, adamcağızın başına gelen korkunç felâketten en ufak bir şüpheye bile düşmemiş.

Kasım'ın gömülmesinden üç dört gün sonra Ali Baba, karısına:

–Kasım'ın karısı teselliye muhtaç. Zavallıyı bir iki hafta yalnız bırakmayalım, gidip onun evinde kalalım. Nasıl olsa evleri geniş, demiş.

Ardından birkaç parça eşya almışlar ve kapılarına kilit vurmuşlar. Bu arada altınları da yanlarına almayı ihmal etmemişler, altın torbalarını eşeğe yükleyerek merhum kardeşinin evine yerleşmişler.

Bu olayların üzerinden bir zaman geçtikten sonra Kırk Haramiler, tekrar ormandaki haydut yataklarına gelmişler. Ortada Kasım'ın cesedini bulamadıkları gibi altın torbalarından birçoğunun da yerinde yeller estiğini görünce şaşırıp kalmışlar.

Reisleri:

–Yatağımızı keşfetmişler, demiş. Eğer gözümüzü açmazsak mahvolduk demektir. Öldürdüğümüz hırsız, kapıyı açan sırrı öğrenmiş, fakat demek ki yalnız da değilmiş. Bir başkası da bu sırrı biliyormuş. Herhâlde yakınlarından biri olmalı. O hâlde içimizden cesur, kurnaz, işbilir birimiz bir yabancı kıyafetiyle şehre gitmeli ve öldürdüğümüz o adamın akıbeti hakkında bilgi edinmeli. Şehir halkı bu adamın ölümü hakkında ne diyor? Bu adam kimdir? Nerede oturuyor? Bütün hünerini kullanarak bu soruların cevaplarını öğrenmeye çalışmalı. Biz bir kere bunu öğrendik mi, muhakkak öteki adamı da yakalar ve onu da bize daha fazla zarar vermeden haklarız.

Bunun üzerine haramilerden biri tanınmaz bir kılığa girmiş ve akşam vakti yola çıkmış. Ertesi gün seher vakti şehre girmiş. Çarşı meydanına kadar yürüdükten sonra etrafı iyice kolaçan etmiş. Sadece bir dükkânın açık olduğunu görmüş: Baba Mustafa'nınki...

Baba Mustafa işine başlamak için kundura elinde, sedirde oturuyormuş. Haydut selâm vermiş ve içeriye girmiş:

–Babalık, demiş, sen hep böyle erkenden mi çalışmaya başlarsın? Bu yaşında, bu zayıf ışıkta, nasıl oluyor da görebiliyorsun? Bu işi ortalık aydınlanınca bile yapmak zor görünüyor?

Baba Mustafa cevap vermiş:

–Beni yaşlı görebilirsiniz, ancak gözlerim yine de sağlamdır, bundan hiç şüpheniz olmasın, demiş. Ayrıca ben bu gözlerle az zaman önce buradan daha karanlık bir yerde bir ölüyü dikmişimdir.

Bu sözleri duyan haydut için için sevinmiş, sinsi sinsi gülümsemiş ve içinden keyifle "İyi ki şehre gelir gelmez ilk önce bu ihtiyara başvurmuşum. Artık hiç şüphem kalmadı, şehre girer girmez öğrenmek istediğimi öğrendim." demiş.

Daha sonra da yalandan bir hayret ifadesi ile yamacıya yönelerek:

–Nasıl, bir ölü mü diktiniz? Peki, bir ölü nasıl, niçin dikilir ki? Herhâlde ölüyü sardıkları kefeni kastediyorsun, deyince Baba Mustafa:

–Hayır, canım, diye cevap vermiş. Ben ne demek istediğimi gayet iyi biliyorum. Sen beni söyletmek istiyorsun, ama nafile, boşuna uğraşıyorsun, ağzımdan fazla bir lâf alamazsın.

Bunun üzerine harami, Baba Mustafa'ya kendisini bu işi yaptığı yere götürürse beş altın vermeyi vaat etmiş. Fakir bir adam olan Baba Mustafa da altınları duyunca dayanamamış ve harami ile beraber sokağa çıkmış.

–İşte, demiş, benim gözlerimi burada bağladılar, ben de şu gördüğünüz tarafa dönmüştüm.

Harami cebinden bir mendil çıkartmış ve ihtiyarın gözlerini bağlamış, daha önce ne kadar yürüdü ve hangi tarafa gitti ise kundura yamacısının tekrar öyle yürümesini istemiş. Birbirlerine kılavuzluk ederek duracakları yere kadar birlikte yürümüşler.

Baba Mustafa:

–Öyle tahmin ediyorum ki buraya kadar yürümüştük, demiş.

Gerçekten de Ali Baba'nın oturduğu evin önüne gelmişler. Harami, Baba Mustafa'nın gözündeki bağı çözmeden önce kapıya tebeşirle bir işaret koymuş,

sonra da tamirciye bu evin kime ait olduğunu sormuş. Baba Mustafa da o mahalleden olmadığı için bilmediğini söylemiş. Bunun üzerine birbirlerinden ayrılmışlar ve harami ormana doğru yol almış.

Biraz sonra Mercan, alışveriş için evden çıkıp da haraminin kapıya koymuş olduğu işareti görünce kendi kendine:

–Bu işaret de ne oluyor acaba? Yoksa birisi efendime bir fenalık mı etmek istiyor? Ya da birisi şaka mı yapmak istiyor? Her ne maksatla yaparlarsa yapsınlar, her ihtimale karşı tedbiri elden bırakmamaya çalışmalı, demiş.

Hemen kendisi de eline bir tebeşir almış ve öteki evlerin kapısına da aynı işareti koymuş. Sonra eve girince ne efendisine, ne de iki hanıma yaptığı işten hiç bahsetmemiş.

Diğer taraftan şehre giden harami, arkadaşlarının yanına dönmüş, işi nasıl başardığını gururlanarak anlatmış ve hepsini keyiflendirmiş. Daha sonra hepsi de silâhlanmış, fakat şüpheleri üzerlerine çekmemek için ayrı ayrı kafilelerle şehrin yolunu tutmuşlar. Kasım'ın kapısına işaret koyan harami ile reisleri şehre en son girmişler. Bu haydut, reisi Ali Baba'nın oturduğu mahalleye götürmüş ve işaret koyduğu kapının önüne gelince de:

–İşte bu ev, diyerek göstermiş.



Fakat biraz daha yürüyünce bakmışlar ki bütün kapılarda aynı işaret var. Reis, yanındaki haramiye bu kapıları göstererek:

–Hangi kapı? Bütün kapılarda aynı işaret var, demiş.

Şaşkına dönen harami ne cevap vereceğini bilememiş. Bu evden sonraki dört ya da beş evin kapısının üstüne de aynı işaretin konulmuş olduğunu görünce büsbütün şaşırmış. Reise, yemin üstüne yemin etmiş, yalnız bir tek işaret koyduğunu söylemiş ama nafile.

Bu karışıklık yüzünden planının suya düştüğünü gören reis, derhâl çetesini toplayıp ormana dönmek zorunda kalmış. Derken başka bir harami, bu işi daha iyi başaracağını iddia etmiş. Reis de:

–Pekâlâ, yarın sabah şafakla beraber yola çıkarsın, demiş.

Bu harami de önce Baba Mustafa'yı bulmuş, ilk harami gibi o da altın teklifiyle Baba Mustafa'yı kandırmış ve aynı yolla Kasım'ın evini bulmuşlar. Harami, diğer haraminin koyduğu beyaz işaret yerine daha iyi belli olur diye kırmızı işaret koymuş. Fakat pek az bir zaman sonra sokağa çıkan Mercan, eve dönüşünde bu kırmızı işareti de görmüş. Yine aynı şekilde düşünerek, komşu evlerin kapılarına da aynı şekilde birer kırmızı işaret koyuvermiş.

Bu arada işini bitirdiğini düşünen harami hemen arkadaşlarının yanına dönmüş, Kasım'ın evini öteki evlerle karıştırmamak için ne yaptığını anlatmış. Reisle adamları bu sefer işin gerçekten başarılı olacağına inanmışlar. Yine aynı tedbirlerle şehre girmişler ve doğruca Ali Baba'nın sokağına gitmişler. Ancak yine aynı tabloyla karşılaşmışlar. Bu defa da bütün kapıların üstünde kırmızı işaret varmış.

Bu işten hiç de memnun kalmayan reis, bu sefer daha da öfkelenmiş. Gidip Baba Mustafa'yı bulmuş ve önceki seferlerdeki gibi Kasım'ın evinin önüne gelmişler. Evin sahibi Kasım'ın öldüğünü ve artık evde kardeşi Ali Baba'nın oturduğunu öğrenmiş. Sonra da adamlarıyla beraber tekrar ormana dönmüş. Bu sefer kendisi bir plan yapmaya karar vermiş ve o gece sabaha kadar uyumamış.

Nihayet bir plan yapmış. Plan gereği yakındaki köylere gitmişler ve köylerden on dokuz katırla, otuz sekiz kocaman küp satın almışlar. Bu küplerden yalnızca birinde zeytinyağı varmış. Diğer küpler boşmuş. Reis, boş olan bu küplerin içine silâhlı adamlar koyduktan sonra, içindekilerin serbestçe nefes alabilmeleri için küplerin ağzını kırık yerlerinden sanki zeytinyağı ile dolu imiş gibi gayet ustalıkla kapatmış.

Reis böylece otuz yedi haramiyi içine tıktığı küplerle beraber, bir zeytinyağı küpünü katırlarına yüklemiş ve hayvanlarını süre süre şehrin yolunu tutmuş. Güneş battıktan sonra şehre varmak istiyormuş. Aşağı yukarı düşündüğü saatte de varmış ve doğruca Ali Baba'nın evine gitmiş. Ali Baba'yı kapının önünde dinlenirken bulmuş.

–Efendimiz, demiş ona, görüyorsunuz ya, yarın sabah erkenden pazarda satmak üzere zeytinyağı getirdim, fakat sabah oluncaya kadar bu geceyi geçirebileceğim bir yer yok. Eğer sizi rahatsız etmezsem, lütfen beni bu gece evinize kabul edin, minnettarınız olurum.

Ali Baba, reisi zeytinyağı satıcısı kıyafetinde olduğu için tanıyamamış.

–Hoş geldiniz, demiş, buyurunuz içeriye!

Katırların yüklerini indirip yemlerine, sularına bakmaları için hizmetçileri vazifelendirmiş. Sahte satıcıyı da sofrasına davet etmiş. Yemeğin sonunda Mercan'dan misafiri çok iyi ağırlayarak ona güzel hizmet etmesini istemiş. Ayrıca ertesi gün pazarın açılışını kaçırmaması için kendisini sabahleyin erkenden uyandırması emrini de vermiş ve bu emrin arkasından:

–Haberin olsun, yarın, gün doğmadan hamama gideceğim. Çamaşırlarımı hazırlamayı ve hizmetçi

Abdullah'a vermeyi unutma. Ayrıca bana bir de et suyu hazırla, dönüşümde içeceğim, diyerek yatmaya gitmiş.

Bu sırada haramilerin reisi, adamlarına emirlerini vermek için, sessiz sedasız küplerin konulmuş olduğu avluya sokulmuş. İlk küpten başlayıp sonuncuya kadar her birine gayet yavaş sesle:

–Ben, yattığım odadan küçük küçük taşlar atınca hepiniz elinizdeki bıçaklarla aşağıdan yukarıya küpleri parçalayarak dışarıya fırlayın. Derhâl yanınıza gelirim, demiş.

Bu talimatı verdikten sonra da odasına çıkmış ve hemen kalkmaya hazır olmak için elbiseleriyle uzanıp yatmış. Mercan, Ali Baba'nın emirlerini unutmamış, hamam çamaşırlarını hazırlayıp, henüz yatmamış olan Abdullah'a vermiş, et suyunu kaynatmak için de et tenceresini ateşe koymuş. Fakat et suyu tam kaynamaya başlarken lamba sönüvermiş. Evde ne zeytinyağı ne de mum varmış. "Şimdi ne yapmalı?" diye düşünürken Abdullah ona:

–Tamam, buldum! Avludaki küpler zeytinyağı dolu değil miydi? Git de avludaki küplerin birinden biraz zeytinyağı doldur. Yağdan aldığımız kadarının ücretini, yağ satıcısına öderiz, demiş.

Mercan sevinçle:



–Haklısın, deyip zeytinyağı kabını almış ve avluya gitmiş. İlk küpe yaklaşırken içerisinde saklanan harami, gelen kişiyi reisi zannedip seslenmiş:

–Vakit geldi mi?

Kendinden çok emin ve soğukkanlı bir kız olan Mercan, kim olduğunu belli etmemesi gerektiğini hemen anlamış. Ali Baba ile ailesinin büyük bir tehlike içinde olduğunu ve gürültüsüz bir şekilde bunu engellemek gerektiğini düşünmüş.

Hiç bozuntuya vermeden, haramilerin reisinin sesini taklit ederek onun gibi cevap vermiş:

–Daha değil, fakat birazdan!

Sonra ikinci küpe yaklaşmış, yine aynı soruyla karşılaşmış, ona da aynı cevabı vermiş ve işte böylece, zeytinyağı dolu son küpe yaklaşıncaya kadar bu sorular devam etmiş. Mercan anlamış ki Ali Baba, evine bir zeytinyağı satıcısı misafir ettiğini sanırken meğer haramilerin reisi olan bu sahtekâr yağcı ile beraber otuz sekiz haramiyi almış. Mercan artık durur mu? Aceleyle zeytinyağı testisini doldurup mutfağa dönmüş, tekrar lambasını yakmış. Daha sonra büyük bir kazan alarak yine avluya gitmiş, kazanı küpteki zeytinyağı ile doldurmuş. Sonra kızgın ateşin üstüne oturtmuş. Zeytinyağı kaynamaya başlayınca kızgın yağ kazanını almış ve bu yağdan tek

tek küplerin içine dökmüş. Lambasını söndürmüş ve bundan sonra ne olacağını gözetlemek için mutfağın avluya bakan bir penceresi önünde beklemeye başlamış.

Bir saat sonra haramilerin reisi uyanmış ve evin derin sessizliğinden istifade ederek daha önce planladığı gibi küçük taşları küplerin üzerlerine doğru atmış. Arkadaşlarından cevap beklemiş, fakat hiçbir hareket olmamış. Bunun üzerine telâşlanmış, sessizce avluya inmiş, küplere doğru yaklaşmış ve küplerin içinden sıcak ve yanık bir zeytinyağı kokusu geldiğini görmüş. Hemen bütün küpleri kontrol edince bütün adamlarının ölmüş olduklarını görmüş. Planının suya düştüğünü gören reis, arkadaşlarının ölmesinden duyduğu üzüntü ile hemen evin avluya açılan duvarının üstünden atlayarak kaçmış. Mercan, bütün seslerin kesildiğini görünce evin emniyet altında olduğunu anlamış ve nihayet uyumuş.

Diğer taraftan Ali Baba, gün doğmadan kalkmış ve kendisi uykuda iken evinde geçen hayret verici olaydan habersiz, arkasında hizmetçisiyle beraber hamama gitmiş. Ancak eve dönüp de zeytinyağı küplerini yine aynı yerde görünce şaşırmış ve Mercan'a bunun sebebini sormuş. O zaman Mercan, ona gece otuz yedi haramiye ne yaptığını anlatmış. Ali Baba, bu sadık hizmetçisine karşı çok minnettar

olmuş ve atlattığı büyük tehlikeden dolayı Allah'a bol bol şükretmiş.

Mercan'a:

–Seni lâyık olduğun gibi mükâfatlandırmadan ölmeyeceğim, demiş. Sana hayatımı borçluyum ve şu andan itibaren seni öz kızım gibi görüyorum. Allah, beni senin vasıtanla bu haramilerin elinden kurtardı. İnşallah yine Allah'ım, beni onların kötülüklerinden korumaya devam eder, demiş ve sözünü şöyle tamamlamış:

–Bundan sonra yapacağımız iş, hiç vakit kaybetmeden ve hiç kimsede şüphe uyandırmadan bu haramileri gömmektir.

Hemen harekete geçmişler ve haramileri bahçedeki ağaçların altına kazılan büyük bir çukura gömmüşler. Katırlara gelince Ali Baba bunları, kimseye fark ettirmeden kölesi ile ikişer üçer pazara gönderip sattırmış.

Diğer taraftan Kırk Haramilerin reisi, başına gelenleri düşündükçe sinirinden deliye dönüyor, gece gündüz Ali Baba'dan nasıl bir intikam alabileceğini düşünüyormuş. Birkaç gün sonra öncekilerden çok başka bir şekilde kıyafetini değiştirmiş, iyi bir at satın alarak sırtına define mağarasından aldığı kıymetli eşyalardan yüklemiş ve güzelce donattığı bu atla şehirde gezinmeye başlamış. Sanki yabancı

bir tüccarmış da burada yerleşmek istiyormuş gibi bir dükkân kiralamış, dükkânı mallarıyla doldurmuş ve hemen ticaret yapmaya başlamış.

Tevafuka bakın ki kendi kiraladığı dükkânın karşısındaki dükkân vaktiyle Kasım'ın dükkânı imiş. Kasım öldükten sonra Ali Baba'ya kalınca Ali Baba da bu dükkânı oğluna vermiş. Haramilerin reisi, çevresindekilere kendisini Hoca Hüseyin ismiyle tanıtıyormuş. Bu arada komşularına nezaket taslamaktan da geri kalmamış ve özellikle Ali Baba'nın oğlu ile pek sıkı fıkı dost olmaya çalışarak onu, sık sık yemeğe davet etmiş. Hoca Hüseyin'in nezaketine karşı minnet altında kalmak istemeyen delikanlı da babasına bu adamın iyiliklerini anlata anlata bitirememiş ve nihayet Ali Baba da bir akşam onu sofrasına davet etmiş.

Hoca Hüseyin'i değişik kıyafetiyle tanıyamayan Ali Baba, oğluna karşı gösterdiği dostluk ve samimiyetten dolayı ona çok teşekkür etmiş. Ve aralarında güzel bir sohbet başlamış. Derken tam sofraya oturacakları sırada Hoca Hüseyin, pek utangaç bir tavırla bir ricada bulunmuş ve demiş ki:

–Af edersiniz, ben hiç tuz sevmem. Yiyeceğim et tuzsuz olabilir mi acaba?

Bunun üzerine Ali Baba, mutfağa gidip Mercan'ı durumdan haberdar etmiş. Yemeği hazırlamak

üzere olan Mercan, misafirin bu arzusuna kızmış ve bunu bir nezaketsizlik saymış.

–Bu tuz yemeyen adam da kim oluyor? Şimdi yemek gecikecek. Yeniden yapacağım yemek de tatsız tuzsuz bir şey olacak, demiş.

Bununla beraber istemeyerek de olsa Mercan bu emre uymak zorunda kalmış. Fakat bir yandan da bu tuz yemeyen adam, nasıl bir adamdır diye merak etmiş. Yemeği hazırladıktan sonra sofrayı kurmak bahanesiyle içeriye girmiş ve farklı kıyafetler giymiş olmasına rağmen haramilerin reisini ilk görüşte tanımış. Onu biraz daha dikkatli gözden geçirince elbisesinin altında bir hançer gizli olduğunu da görmüş.

Kendi kendine:

–Şimdi anladım, bu haydut efendimi öldürmek için buraya gelmiş, ben ona yapacağımı bilirim, diyerek odadan ayrılmış.

Bir yandan yemek pişerken, diğer yandan Mercan bir rakkase fistanı giymiş, beline de altın yaldızlı bir gümüş kemer geçirerek ucuna bir hançer takmış. Sonra Abdullah'a demiş ki:

–Abdullah, al eline tefi de gidip efendimizin misafirini eğlendirelim.

Daha sonra beraberce misafirin olduğu odaya girmişler ve onları eğlendirmeye başlamışlar. Sofradakiler bu eğlenceden çok hoşlanmışlar, yalnız Hoca

Hüseyin'in canı sıkılmış. Çünkü bir an evvel intikamını almak istiyormuş. Bir süre sonra Mercan, oyunun bir parçası gibi yaparak hançerini çekmiş, sanki yeni figürler yapıyormuş gibi hançeri elinde bir aksesuar gibi kullanmış.

Sonra tefi sol eliyle Abdullah'ın elinden kapmış ve hançeri sağ elinde tutarak seyircilerden para toplayan rakkaseler gibi tefin iç tarafını Ali Baba'ya uzatmış.

Ali Baba tefin içine bir altın fırlatmış. Mercan bundan sonra Ali Baba'nın oğluna gitmiş, o da babasının yaptığını yapmış. Mercan'ın kendisine geleceğini anlayınca Hoca Hüseyin de keseye davranmış. Fakat henüz kesesini çıkarıp da elini içerisine daldırırken Mercan, şimşek gibi bir hızla hançerini onun göğsüne saplamış ve haramilerin reisini öldürmüş. Ali Baba ile oğlu bir çığlıktır koparmışlar.

Ali Baba:

–Ne yaptın bedbaht kız? Neden yaptın? Maksadın hepimizi mahvetmek mi, diye ağlarken Mercan:

–Sizi mahvetmek için değil, kurtarmak için yaptım bunu, demiş.

Ve Hoca Hüseyin'in cübbesini kaldırıp Ali Baba'ya onun silâhlı olduğunu göstermiş.

–Bakın, demiş, iyice bakın yüzüne, sahte zeytinyağcıyı ve Kırk Haramilerin reisini tanıyacak mısınız bakalım?

Ali Baba ağlayarak Mercan'ı alnından öpmüş:

–Mercan, seni azat ediyorum, demiş. Fakat bu kadarı da kâfi değil. Umarım ki oğlum, hayran kalınacak bir metanetle iki defa bizim hayatımızı kurtaran kızla evlenmek isteyecektir.

Delikanlı en ufak bir tereddüt göstermek şöyle dursun, bilakis can u gönülden bu teklife razı olmuş. Sonra da haramilerin reisinin cesedini öteki otuz yedi haydudun yanına gömmüşler. Birkaç gün sonra Ali Baba, güzel bir düğünle Mercan'ı oğluyla evlendirmiş.

Bir yıl sonra Ali Baba, artık korkacak bir şey kalmadığını anlamış, ama yine de emniyeti için lâzım olan tedbirleri alarak mağaraya bir seyahat yapmış. Kayanın yanında atından inmiş ve kapının önüne varınca:

–Açıl susam, açıl, demiş. Kapı açılmış, Ali Baba içeriye girmiş ve mağaranın hâlinden hiç kimsenin bu gizli yerin sırrını bilmediğini anlamış. Beraberinde getirdiği torbaya altınları doldurmuş ve şehre dönmüş.

İşte o zamandan beri Ali Baba, oğlu ve onlardan sonra aynı sırrı miras bıraktıkları torunları, bu servetten istifade ederek şehirde parlak bir hayat sürüp gitmişler ve şehrin ileri gelenleri tarafından hep hürmet ve itibar görmüşler. Masalımız da burada bitmiş.

BÜLBÜL, ŞARKI SÖYLEYEN AĞAÇ VE ALTIN RENKLİ SU

Evvel zaman içinde adı Hüsrev Şah olan bir hükümdar varmış. Bu hükümdar, hem çok genç hem de güçlü ve yakışıklı imiş. Bir o kadar da adaletli olan bu hükümdarın vezirleri ve yardımcıları da onun gibi adaletli imiş. Öyle ki onların ülkelerinde kaplan ile oğlak yan yana yürür ve aynı ırmaktan su içermiş de oğlağa bir şey olmazmış. Hüsrev Şah, yönetimi altındaki şehirde ne olup bittiğini bizzat görmek istermiş ve bu yüzden her gece sarayın ileri gelenlerinden biriyle beraber yabancı bir derviş kılığında çıkıp gezermiş.

Bir gece yine dolaşırken bir sokakta ilginç bir konuşmaya şahit olmuş. Yoldaşlarıyla birlikte seslerin geldiği eve yaklaşmış ve kapının aralığından içeriye bakmış. Orada ışığın etrafında bir hasıra oturmuş sohbet eden üç genç kız görmüş.

Bunların ilki:

–Kardeşlerim eğer dileklerim kabul olsaydı, ben sultanın tatlıcıbaşısının eşi olma dileğini tutardım.

Siz benim, özellikle Sultan Tatlısı denen ve kat kat yufkadan yapılan o harika, o nefis ve lezzetli hamur tatlısını ne çok sevdiğimi bilirsiniz. Bunu da en iyi yapan sultanın tatlıcıbaşısıdır, demiş.

İkincisi de:

–Kardeşlerim ben ise sultanın aşçıbaşısının eşi olmak isterdim. Sultan şölenler düzenlediği zaman, o başlar üzerinde giden içi doldurulmuş ve fırında pişmiş hindiler, kuzu çevirmeler nasıl da iştahımı kabartıyor. Kim bilir ne kadar lezzetlidirler, demiş.

İki kız kardeş bu şekilde dileklerini açıklarken, sessizce oturmakta olan üvey kız kardeşlerine dönmüş ve ona alaylı bir tavırla:

–Ya sen küçük, sen ne dilemektesin? Öyle gözlerini yere dikmiş, hiçbir şey söylemeden duruyorsun. Ama merak etme, seçtiğimiz kocalara kavuşursak, senin de her zaman yanımızda olman için sultanın uşaklarından biriyle evlenmeni sağlarız, demişler.

Küçük kız kardeşin yüzü kızarmış ve utancından hiçbir şey diyememiş. Küçük kızın utangaçlığına gülen ablaları, sorularla onu iyice sıkıştırmışlar ve konuşuncaya kadar da uğraşmışlar. Sonunda o da gözlerini yerden kaldırmadan:

–Kardeşlerim, ben sultan efendimizin eşi olmayı dilerdim! Ve ona hayırlı evlâtlar vermeyi isterdim, demiş.



Sultan ve veziri bunları görüp işitmişler. Ama kendilerini ele vermeden oradan uzaklaşmaya karar vermişler. Hüsrev Şah, bu kardeşlerin konuşmalarından oldukça keyiflenmiş ve onların bu dileklerini yerine getirmeye karar vermiş. Ertesi gün üç kızın da saraya getirilmesini emretmiş. Veziri de emri yerine getirerek üç kız kardeşi hemen huzuruna çıkarmış.

Tahtına kurulmuş olan sultan, başı ve gözleriyle onlara "yaklaşın" anlamında işaret etmiş. Kızlar, korkularından titreyerek ve sendeleyerek yaklaşmışlar. Sultan onlara şefkatli bir gülüşle:

–İyilik ve güzellik üzerinize olsun kızlar! Bugün dileklerinizin yerine getirileceği gündür! Ben sizin dileklerinizi biliyorum. İlkin sen, en büyük kız, senin dileğin yerine gelecek ve tatlıcıbaşı bugün eşin olacak! Ve sen, ikinci kız, sen de aşçıbaşının eşi olacaksın.

Böyle konuşurken, duygulanan ve yüreği durmak üzere olan küçük kıza dönmüş ve:

–Sen hanım sultan olacaksın! Bu saray senin sarayın, ben de senin kocan olacağım, demiş.

Gerçekten de üç kızın düğünleri aynı gün içinde yapılmış. Aşçı ile tatlıcının düğünü bilinen sıradan evlilik şenlikleriyle yapılırken, sultanınki dillere

destan olmuş. Böylece kıskançlık ve can sıkıntısı, iki büyük kızın içine daha ilk günden yerleşmiş. O andan başlayarak küçük kız kardeşlerini mahvetmeyi kararlaştırmışlar. Ama bu hislerini de pek belli etmemeye çalışmışlar. Oysa çok iyi niyetli olan küçük kız, saray âdetlerini hiçe sayıp ablalarını hep yanında tutuyormuş. Onlar da sahte minnet duygularını sergiliyorlarmış. Allah'ın onlara bahşettiği mutlulukla yetinmeyip, küçük kız kardeşlerinin mutluluğunu kıskanıyorlarmış.

Böylece dokuz ay geçmiş. Bu sürenin sonunda hanım sultanın, Allah'ın izniyle, ay kadar güzel bir şehzadesi olmuş. Doğum sırasında genç kadın, sadece kardeşlerinin yanında olmasını istemiş. İki kız kardeş, zaten kinli oldukları kardeşlerine yapacakları kötülüğün fırsatını sonunda bulmuşlar ve çocuğu annesinden saklamışlar. Bebeğin yerine de ölmüş bir köpek yavrusu koymuşlar. Bunu bütün saray kadınlarının önüne, hanım sultanın çocuğuymuş gibi çıkarmışlar.

Sultan Hüsrev Şah bu haberi alınca, sanki dünya başına yıkılmış, üzüntüsünden ve utancından dışarı çıkamaz olmuş. Kendini dairesine kapatmış ve devlet işleriyle de uğraşmak istememiş. Hanım sultan da derde boğulmuş, ruhu alçalmış ve yüreği ezilmiş.



Yeni doğan çocuğa gelince, teyzeleri onu bir sepetin içine koyup sarayın yanı başından geçen dereye bırakmışlar. Sonra da hızla oradan uzaklaşmışlar. O sırada sarayın bahçıvanı su kenarında dolaşıyormuş. Birden su üzerinde yüzen bir sepet görmüş. Meraklanıp sepeti kendine doğru çekmiş ve içine bakmış. Bir de ne görsün ay parçası gibi bir çocuk! Hazreti Musa'yı sazlar arasında gören firavun kızının uğradığı şaşkınlığa uğramış.

Kaderin bir cilvesi, bahçıvan yıllardır evliymiş, ama hiç çocuğu yokmuş. Yıllardır çocuğunun olması için dua ediyormuş. Karısı ile birlikte yalnızlıktan sıkılıyorlarmış. Bu yüzden bahçıvan bu çocuğu bulunca onu Allah'ın bir lütfü olarak görmüş, çok sevinmiş ve sepeti olduğu gibi alarak karısının yanına koşmuş. Eve vardığında heyecanlı bir sesle ona:

–Güzellik seninle olsun ey amcamın kızı! Bak işte bu bize Allah'ın bir hediyesi. Çocuğumuz olmadığı için Yüce Allah, bu çocuğu bize armağan etmiş olmalı. Bu çocuk bizim çocuğumuz olsun, demiş.

Sonra da ona, çocuğu dere üzerinde yüzen bir sepet içinde nasıl bulduğunu anlatmış. Dualarının kabul olduğunu söylemiş ve çok mutlu olmuşlar. Kadın da hiç tatmadığı analık duygusunu tatmaya başlamış. Bu küçük çocuğu ikisi de çok sevmişler.

Ertesi yıl hanım sultan, yine hamile kalmış ve bir çocuğu daha olmuş. Doğum sırasında yanında

yine o kıskanç kız kardeşleri varmış. Yeni doğan bebeğe hiç acımadan ilki gibi bir sepet hazırlamışlar. Bebeği gizlice alıp bu sepete yerleştirmişler ve sepeti dereye bırakmışlar. Saray kadınlarına da ölü bir kedi yavrusu göstererek "Bunu, hanım sultan doğurdu." demişler. Bu haberi alan sultan ve hanım sultan, utancından ve üzüntüsünden ne yapacaklarını şaşırmışlar. Bir kez daha yürekleri kan ağlamış.

Çocuğa gelince, çocukları koruyan Allah, onu da dere kenarında gezinmekte olan bahçıvanla karşılaştırmış. Bahçıvan öncekinde olduğu gibi bu defa da onu sudan kurtarmış ve kendi yavrusu gibi sevmiş. Öncekine gösterdiği ilgiyi bu çocuğa da göstermiş.

Bütün duaları kabul eden Allah, hanım sultana bir çocuk daha nasip etmiş. Bu kez doğan bir kızmış. Bu üçüncü çocuğun başına da aynı şeyler gelmiş. Ve onu da yine bahçıvan sahiplenmiş.

İki kız kardeş yapacaklarını yaptıktan sonra, bu kez yeni doğmuş bebeğin yerine kör bir fare yavrusu koymuşlar. Sultan, çok merhametli ve alçak gönüllü olmasına rağmen bu defa dayanamamış ve sonunda:

–Bana evlât versin diyerek evlendiğim bu kadın meğer bir canavarmış. Sarayımı bu beladan kurtarabilmek için onu öldürmekten başka çare yok, diye haykırmış ve hanım sultan hakkında ölüm fermanı çıkartmış. Böyle bir karar vermesine rağmen

karısını çok seven sultan, aldığı karardan dolayı gözyaşlarına boğulmuş. Ruhunu büyük bir acıma duygusu kaplamış ve sonunda çıkardığı fermandan vazgeçmiş.

Kadını gözünün önünden uzaklaştırmalarını ve sarayın ta dibindeki bir odaya kapatmalarını buyurmuş. O andan itibaren kadını gözyaşlarına terk ederek bir daha yanına uğramamış. Zavallı anne de dünyanın bütün acılarını tadarak orada yaşamış. İki kıskanç kız kardeşe gelince, onlar da küçük kız kardeşlerinden kurtuldukları için çok mutlu olmuşlar. Kocalarının kendilerine hazırladıkları yemeklerin ve tatlıların zevkine varmışlar.

Günler ve yıllar aynı hızla birbirlerini kovalamış. O sırada bahçıvanın evlât edindiği çocuklar da büyüyorlarmış. Bu çocukların en büyüğüne Ferit, ikincisine Firuz ve kıza da Perizat ismini vermişler. Bunların üçü de birbirinden güzellermiş.

Perizat'ın güzelliği dillere destanmış. Gülümsediği zaman yüzünde gonca güller açıyor, ağladığı zaman gözyaşları birer inci tanesi gibi oluyormuş. İşte bundan ötürü, anası, babası ve kardeşleri de dâhil olmak üzere, her yanına yaklaşan ona "Perizat" derken "Gül gülüşlü" diye hitap etmekten de kendini alamazmış. Çoğu zaman da ona sadece "Gül gülüşlü" diye seslenirlermiş.

Herkes onun güzelliğine, tatlılığına, bilgeliğine, ata biniş ustalığına, ok fırlatışına, cirit ya da mızrak atışına, tavırlarındaki inceliğe, şiir bilgisine hayran kalırmış. Bu kadar mükemmel olduğu için de annesinin gözlerine yaşlar dolar ve kadıncağız çok gururlanırmış.

İşte şahın bahçıvanının yetiştirdiği çocuklar, böylece büyümüşler ve ergenlik çağına gelmişler. Bahçıvan ve karısının yaşları da epeyce ilerlemiş. Günlerden bir gün bahçıvanın eşi hayattan nasibini alarak Allah'ın rahmetine kavuşmuş. Bu ölüm hadisesi bütün aileyi üzüntü ve kedere boğmuş. Bahçıvan, üzüntüden ne yapacağını bilemiyor, her an hayat arkadaşını düşünüyor ve evde uzun süre oturamıyormuş.

Bir gün gidip sultana yalvarmış ve artık bahçıvanlık görevinden ayrılmak istediğini bildirmiş. Sultan, bu kadar sadık bir adamının görevden ayrılmak istemesine çok üzülmüş. İstemeyerek de olsa onun dileğini yerine getirmiş. Yanından ayrılmadan önce ona, şehrin yakınlarında bahçeli, her türlü kuşun ve evcil hayvanların bulunduğu bir ev bağışlamış.

İşte bu iyi yürekli adam, emekliye ayrılınca üç çocuğuyla birlikte yeni evinde yaşamaya başlamış. Çocukların da sevgisiyle Allah'ın rahmetine kavuşuncaya dek ömür sürmüş. Çocukları babalarının



arkasından, gerçek babaya dökülen gözyaşından daha fazla gözyaşı dökmüşler. Bahçıvan sırrıyla birlikte gömülmüş. Çocuklar, yalnız başlarına bu şahane malikânede yaşamaya devam etmişler. İyi yetiştirildikleri için de üçü birden sakin ve mutlu bir hayat sürüyorlarmış.

Firuz ile Ferit, çoğunlukla evlerinin çevresindeki ormanda avlanmaya giderlermiş. Gül gülüşlü Perizat da bahçelerde dolaşmayı severmiş. Günün birinde Perizat yine bahçede dolaşmaya çıkmış. Evin hizmetçilerinden biri, temiz ve iyi yüzlü yaşlı bir kadının, bu güzel bahçede bir iki saat dinlenmek istediğini söylemiş. Yüzünün güzelliği kadar ruhu da güzel olan ve yardım etmeyi seven Perizat, yaşlı kadını bizzat ağırlamak istemiş. Ona yiyecek, içecek ve meyvelerle dolu bir tepsi sunmuş. Sonra da onu bahçelerine götürmüş.

Birlikte bahçede gezinmişler. Gül gülüşlü Perizat, iyi yürekli yaşlı kadının koluna girerek yürüyüşünü kolaylaştırmış. Sonra da onu bahçedeki en güzel ağacın gölgesine oturtmuş, kendisi de yanına oturmuş. Oradan buradan konuşurken sonunda Perizat, yaşlı kadının bahçeyi nasıl bulduğunu ve beğenip beğenmediğini sormuş.

Yaşlı kadın bir süre düşündükten sonra başını kaldırıp:

–Emin olun ki efendim, ben bu zamana kadar hayatımı gezerek geçirdim. Böylesine güzel bir yer görmedim. Senin ve bahçenin benzeri yok gibi. Ama burada üç şey eksik, demiş.

Gül gülüşlü Perizat, bahçesinde eksik olan üç şeyi merak etmiş ve yaşlı kadına:

–Lütfen, iyi yürekli anacığım! Bana çabucak söyle ki ben de bileyim, neymiş bahçemde bulunmayan bu üç tane eşi olmayan şey.

Yaşlı kadın:

–Hanımım, bana gösterdiğin merhamet ve konukseverliğe karşılık bu üç şeyin ne olduğunu sana söyleyeceğim, demiş.

Bir an susmuş ve sözüne devam etmiş:

–Bu üç eşsiz şeyin birincisi burada olsa bütün insanların gelip ona bakmak isteyeceği ve onu görünce de hep bir ağızdan şarkı söyleyeceği bir canlıdır. Bütün kuşlar, bülbüller, kırlangıçlar, saka kuşları ve kumrular, onun güzelliğinin üstünlüğünü bilirler. Bu da hanımım, Bülbülü'l-Hazar denen Konuşan Kuş'tur.

Bu eşsiz şeylerden ikincisi bu bahçede bulunsa, bu bahçenin ağaçlarına şarkı söyleten meltem, onu dinlemek için susardı. Bu malikânenin utları, tamburları

tellerini kırarlardı. Bu da Şarkı Söyleyen Ağaç'tır! Ne ağaçların dalları, ne utlar, ne tamburlar Şarkı Söyleyen Ağaç gibi şarkı söyleyemezler.

Bu bulunmaz şeylerin üçüncüsü bu bahçede bulunsaydı, bu bahçenin bütün akarsuları, şırıltılı akışlarını kesip ona bakardı. Çünkü karalardaki, denizlerdeki, kaynaklardaki, ırmaklardaki ve bütün bahçelerdeki sular, onun güzelliğinin üstünlüğünü kabul ederlerdi. Bu Altın Renkli Su'dur. Hanımım bu suyun sadece bir damlası boş bir havuza aksa, kabarır ve altın demetler hâlinde yükselir. İşte baştan aşağı altın ve sarı yakut kadar saydam olan bu su, Konuşan Kuş Bülbülü'l-Hazar'ın ve Şarkı Söyleyen Ağaç'ın susuzluğunu giderir, demiş ve şöyle devam etmiş:

–Hanımım eğer bu harika şeyler senin bahçende olsaydı, güzelliğine güzellik katardı, diye eklemiş.

Gül gülüşlü Perizat, yaşlı kadının bu sözlerini işitince:

–Ey iyi yürekli anacığım bütün bunlar ne harika şeyler! Bu harika şeylerin nerede olduğunu bana söyler misin sen, demiş.

Yaşlı kadın gitmek için ayağa kalkmış ve:

–Hanımım sana layık olan bu üç şey, Hint sınırlarında bir yerlerde bulunmaktadır. Oraya giden yol da senin bahçenin hemen arkasından geçer. Eğer

onları aramak için birini göndereceksen, kendisine bu yolu yirmi gün izlemesini, yirminci gün rastladığı ilk yolcuya bu üç şeyin nerede bulunduğunu sormasını söyle. Bu yolcu, ona bu konuda bilgi verecektir, demiş ve hayır dualar ederek oradan ayrılmış.

Perizat, o güzel şeylerin hayaline kendini öyle kaptırmış ki yaşlı kadına hangi yollardan gitmek gerektiğini ayrıntılarıyla sormayı unutmuş. Hemencecik yaşlı kadının arkasından koşmuş, ama geç kalmış. Sadece yaşlı kadının söylediklerini unutmamaya gayret göstermiş. Bu harika şeylere sahip olmak, ya da hiç olmazsa onları gidip görmek istemiş. Yeniden bahçesinde gezinmeye başlamış.

Fakat bu sohbetten sonra bahçesindeki güzellikler, kendisine can sıkıcı gelmeye başlamış. Hatta ötüşen kuşların sesini bile rahatsız edici bulmuş. Gül gülüşlü Perizat, baştan ayağa hüzne boğulmuş ve bahçe yollarında ağlayıp durmuş. Gözlerinden akan damlalar, inci tanesi hâlinde donarak arkasından toprağa dökülmüş.

Bu arada kardeşleri Ferit ve Firuz avdan dönmüşler. Kız kardeşleri Perizat'ı her zaman beklediği yaseminli kameriyede bulamayınca üzülmüşler ve onu aramaya başlamışlar. Bahçe yolunun kumları üzerinde Perizat'ın donan inciden gözyaşlarını görüp kendi kendilerine:

–Allah Allah! Kız kardeşimiz ne kadar da üzgün! Onu böyle ağlatan şey nedir acaba, demişler ve bahçe yolundaki incileri takip etmeye devam etmişler. Onu ormanın dip taraflarında ağlarken bulmuşlar, ona doğru koşmuşlar ve onu kucaklamışlar.

Sonra da:

–Ey Perizat! Kardeşimiz senin yanaklarının gülleri ve neşenin altını nerede? Ne oldu sana böyle, seni ağlatan şey de ne, diye sormuşlar.

Perizat da onların üzüldüğünü görünce bir an gülümsemiş. Gülümsemesiyle beraber dudaklarında kırmızı bir gül goncası açılıvermiş. Ama utandığı için onlara bir şey söylemek istememiş. Kardeşleri yeniden:

–Ey gül gülüşlü Perizat! Lütfen bize söyler misin seni üzen şey nedir? Yoksa bizim sevgimize güvenmiyor musun, demişler.

Perizat sonunda, konuşmak zorunda kalmış ve:

–Kardeşlerim, ben artık bahçemi hiç sevmiyorum, diyerek yeniden ağlamaya başlamış.

Onlar, bu üzücü haber karşısında susarken Perizat sözüne devam etmiş:

–Of! Artık bahçemi sevmiyorum. Burada Konuşan Kuş, Şarkı Söyleyen Ağaç ve Altın Renkli Su yok, dedikten sonra yaşlı kadının ziyaretini ve söylediklerini büyük bir heyecanla anlatmaya başlamış.

Onu dinleyen kardeşleri çok şaşırmış ve aynı heyecanı onlar da duymuşlar. Sonra da ona:

–Ey sevgili kardeşimiz, üzülme artık, gözyaşlarını sil. Çünkü bu şeyleri senin için gidip bulacağız. Kaf Dağı'nın ulaşılmaz tepesinde bile olsa bunları senin için buluruz. Sen hiç merak etme, demişler.

Daha sonra da istediği bu şeyleri nerede bulabileceklerini sormuşlar. Perizat da yaşlı kadının söylediklerini anlatmış ve:

–Benim bu konuda bildiklerimin hepsi bu kadar, başka da bir şey bilmiyorum demiş.

İki kardeş birden:

–Kardeşimiz, gidip onu arayacağız, demişler.

Perizat ağabeylerinin başına bir şey gelir korkusuyla:

–Oh hayır, hayır! Gitmeyin sakın, diye bağırmış.

Büyük ağabeyi Ferit:

–Senin arzun başımız üzerinedir, gözümüz üzerinedir ey Perizat! Ancak büyük ağabey olarak dileğini yerine getirmek bana düşer, onları gidip ben bulacağım, demiş.

Sonra kardeşi Firuz'a dönerek:

–Sen kardeşim, benim yokluğumda kız kardeşimizi gözetmek üzere burada kal. Çünkü onu kendi

başına yapayalnız evde bırakmamız doğru olmaz, demiş.

Atına atlamış ve onlarla vedalaşmış.

Perizat gözyaşları içinde:

–Ey ağabeyimiz, lütfen bu tehlike dolu yolculuktan vazgeç ve atından aşağı in! Senin yokluğundan acı duymaktansa, Konuşan Kuş'u, Şarkı Söyleyen Ağaç'ı ve Altın Renkli Su'yu elde etmekten, hatta görmekten bile vazgeçerim, demiş.

Fakat Ferit onu alnından öperek:

–Benim küçük kız kardeşim, korkularını bir yana bırak. Çünkü benim yokluğum çok uzun sürmeyecek. Allah'ın izniyle bu yolculuk sırasında hiçbir kaza olmayacaktır. Korkmaman için sana bir bıçak vereceğim. Bu bıçak sana benim durumum hakkında bilgi verecektir. Zaman zaman onu kılıfından çıkar ve ağzını incele. Şu andaki gibi temiz ve parlak görürsen, bil ki ben hayattayım. Eğer onu donuk ve paslanmış görürsen, bil ki başıma büyük bir kaza gelmiştir ya da tutsak düşmüşümdür. Eğer kan damlatırken görürsen, kesinlikle artık yaşamadığımı anlarsın. Günahlarımın affı için bana dua edersiniz, demiş ve kemerinden çıkardığı bıçağı Perizat'a vermiş.

Bu bıçağın başından sapına kadar her tarafı Perizat'ın gözyaşlarından oluşan incilerle süslüymüş.

Artık başka bir şey duymak istemeyen Ferit, Hindistan'a gitmek üzere yola koyulmuş. Hiçbir canlının bulunmadığı ıssız bir yörede yirmi gün yirmi gece boyunca yolculuk etmiş. Yolculuğunun yirminci gününde bir dağın eteğindeki çayırlığa ulaşmış. Bu çayırlıkta bir ağaç varmış ve bu ağacın altında çok yaşlı bir şeyh oturmakta imiş. Bu çok yaşlı şeyhin yüzü, yün gibi beyaz sakallarla kaplıymış. Yaşlı şeyh burada bir yandan tespih çekiyor, bir yandan da Rabbi'ni zikrediyormuş. Kim bilir ne zamandan beri dünyadan elini eteğini çekmiş yaşlı bir çilekeş imiş.

Bu adam, yirmi günden sonra gördüğü ilk adam olduğu için Ferit, atından aşağı inmiş, atının dizgininden tutarak şeyhe doğru ilerlemiş ve ona:

–Selâm üzerine olsun ey kutsal kişi, demiş.

Yaşlı adam, bıyıklarının ve sakallarının arasından çıkan boğuk bir sesle selâma selâmla karşılık vermiş. Öyle ki Ferit, onun ağzından çıkan sözcükleri çok zor duyabilmiş. O zaman bu yaşlı şeyhin dediklerini anlamayacağı korkusuyla kendi kendine:

–Bunun ağzından çıkan sözleri anlaşılır kılmak gerek diyerek, heybesinden bir makas çıkarmış ve şeyhe:

–Ey saygın amca, hiç durmadan zikirle uğraştığından kendinle ilgilenmeye vakit bulamıyorsun galiba. İzin ver de seninle biraz ilgileneyim, demiş.



Yaşlı şeyh Ferit'in teklifini ne reddetmiş ne de kabul etmiş. Bunun üzerine Ferit; şeyhin sakalını, bıyıklarını, saçlarını ve tırnaklarını kesmeye başlamış. Sonunda adam en az yirmi yaş daha gençleşmiş. Ferit, yaşlı adamın temizliğini gördükten sonra, tıpkı berberlerin tıraştan sonra müşterilerine söyledikleri gibi:

–Sağlık ve afiyet olsun, demiş.

Yaşlı şeyh, vücuduna bir ferahlık geldiğini hissetmiş ve Ferit'e gülümsemiş. Sonra ona anlaşılır bir sesle:

–Oğlum benim gibi yaşlı bir kişiye yaptıklarından dolayı Allah senden razı olsun. Ey iyi yürekli yolcu, ben de nasihatlerim ve tecrübelerimle sana yardım etmeye hazırım, demiş.

Ferit de ona:

–Çok uzaklardan, Konuşan Kuşu, Şarkı Söyleyen Ağaç'ı ve Altın Renkli Su'yu aramaya geldim. Bana bunları nerede bulacağımı ya da bu konuda bir şeyler bilip bilmediğini söyleyebilir misin, demiş.

Genç yolcunun bu sözlerini işiten şeyh, o kadar heyecanlanmış ki tespih çekmeyi durdurmuş ve hemen cevap vermemiş. Bunun üzerine Ferit:

–İyi yürekli amca, neden konuşmuyorsun? Sana sorduğum soruyu bilip bilmediğini bana çabuk söyle ki atımın teri üstünde kurumadan önce yola çıkayım, demiş.

Sonunda şeyh:

–Kuşkusuz ki oğlum bu üç şeyin nerede olduğunu biliyorum. Sen bana büyük bir iyilik yaptın. Fakat ben, bu iyiliğin karşılığında seni böyle korkunç bir işin içine sokmak istemiyorum. Ah oğlum! Sen iyisi mi atına bin de ülkene geri dön! Bilsen senden önce ne gençler, delikanlılar buradan geçip gitti. Ama ben hiçbirinin geri döndüğünü görmedim, demiş.

Ferit cesaret dolu bir yürekle:

–Benim iyi yürekli amcam, sen sadece bana izleyeceğim yolu göster, gerisini düşünme! Çünkü Allah beni, sahibini koruyacak güçte kollarla yaratmıştır, demiş.

Şeyh:

–Peki, kötü niyetli yaratıklara karşı gövdeni nasıl koruyacaksın? Hele de bu yaratıklar binlerce olursa, diye sormuş.

Ferit:

–Yüce Allah'tan başka güç ve kudret yoktur, ey saygın şeyh. Bahtım boynuma asılıdır. Ben ondan kaçacak olsam, o beni izler bulur! Mademki yolu ve yeri biliyorsun, bana anlat ki ne yapacağımı bileyim. Böylece sana sonsuza dek minnettar olurum, diye cevap vermiş.

Yaşlı adam, genç yolcuyu vazgeçiremeyeceğini anlayınca, elini beline bağlı bir torbaya sokmuş ve oradan kıymetli taştan yapılma bir top çıkarmış. Topu yolcuya uzatıp:

–Bu, seni gitmen gereken yere yöneltecektir. Sen atına bin ve bunu önüne at! O yuvarlanacak, sen de onu, durduğu yere kadar izleyeceksin! O zaman atından in ve atının dizginine bu taşı bağla. Orada senin dönüşünü bekleyecektir. Sen buradan ancak zirvesini görebildiğin şu dağa tırmanacaksın. Adım attığın her yanda iri ve siyah taşlar göreceksin. Etrafında garip uğultular duyacaksın, işte bu sesler kötü niyetli yaratıkların sesleridir. İnsanın kanını donduracak sözler sarf ederek seni korkutmaya çalışacaklardır. Sen sakın onlara kulak asma. Çünkü onlar bazen yakından, bazen de uzaktan seslendikleri sırada korkar da arkana bakarsan dağdaki kara taşlara benzeyen kara bir taşa dönüşürsün! Ama eğer bu seslere karşı koyabilirsen, zirveye ulaşır ve orada bir kafes bulursun. Bu kafeste Konuşan Kuş vardır. Ona "Selâm üzerine olsun, ey Bülbül'ül-Hazar! Şarkı Söyleyen Ağaç ve Altın Renkli Su nerede?" diye sor. Konuşan Kuş da sana cevap verir, vesselâm demiş.

Yaşlı şeyh, böyle konuştuktan sonra da derin bir iç çekmiş. Ferit, çabucak atına atlamış ve bütün gücüyle topu önüne fırlatmış. Top yuvarlanmış gitmiş,

bir şimşek gibi olan Ferit'in atı da onu izlemiş. Top, hiç eksilmeyen bir hızla dağın ilk taşlarına çarpıncaya kadar böylece yuvarlanmaya devam etmiş ve sonunda durmuş.

Şehzade Ferit de attan inmiş ve dizgini kıymetli taşa sarmış. At dört ayağı üzerinde hareketsiz kala kalmış. Sanki toprağa çivilenmiş gibi artık hiç kımıldamıyormuş. Şehzade Ferit, hemen dağa tırmanmaya başlamış. Ama tırmanmayı sürdürdükçe, toprağın kara taşa dönüştüğünü ve taşlaşmış insan şekillerinin belirmeye başladığını görmüş. Bunların, bu vahşi yerlere kendisinden önce gelen genç soyluların bedenleri olduğunu bilmiyormuş.

Ansızın kayalar arasından, ömründe hiç duymadığı bir haykırış kopmuş. Bunu sağdan soldan yükselen, hiç de insan sesine benzemeyen haykırışlar izlemiş. Bunlar ne ıssız yerlerde esen vahşi rüzgârların uğultusu, ne şelale sularının çağıltısı, ne de uçurumlardan akan çağlayanların gürültüsüymüş. Çünkü bunlar kötü niyetli yaratıkların sesiymiş. Kimileri:

–Sen ne istiyorsun? Sen ne istiyorsun, derken kimileri:

–Durdurun onu! Öldürün onu, diyor.

Kimileri de:



–Kovun onu! Fırlatın onu, diye bağırıyormuş.

Ama Şehzade Ferit, bu seslere kapılıp geri dönmemiş. Büyük bir kararlılıkla dağa çıkmaya devam etmiş. Sesler, birden bire öylesine çoğalmış ve öyle dehşet salmaya başlamış ki bazen yüzüne çarparcasına yakınından geçerken, bazen sağından, bazen solundan ve bazen de arkasından geçiyormuş. Şehzade Ferit, bir süre sonra gerçekten korkmaya ve hatta korkudan titremeye başlamış. Öyle korkmuş ki yaşlı adamın söylediklerini unutmuş ve titreyerek başını yana çevirmiş. Hemen o anda, binlerce sesin haykırdığı çığlıklar susmuş, büyük bir sessizlik olmuş ve Şehzade Ferit bir kara taşa dönüşmüş. Aynı şey, dağın eteğinde kendisini bekleyen atının da başına gelmiş. O da şekilsiz bir taş parçasına dönüşmüş. Kırmızı top ise yuvarlanarak yaşlı adamın yanına doğru yol almış.

Bu hadisenin gerçekleştiği gün Perizat Sultan, her zaman kemerinde taşıdığı bıçağını kınından çıkarmış ve kontrol etmiş. Bir gün önce tertemiz ve parlak olan bıçağın, şimdi bütünüyle donuk ve küflü olduğunu görmüş. Onun haykırışına koşan Firuz'un kollarına kendini atarak:

–Ah! Kardeşim, neredesin sen? Neden senin gitmene izin verdim sanki? O yaban ülkelerde başına kim bilir neler geldi! Bütün suç bende! Bütün suç bende, diyerek hıçkırıklara boğulmuş.

Şehzade Firuz da kız kardeşi kadar üzgünmüş, ama onu teselli etmeye çalışmış ve ona:

–Ey Perizat olan olmuştur. Çünkü yazılan başa gelir. Ama şimdi gidip kardeşimizi bulmak ve onun şu anda düştüğü esirliğe sebep olan üç şeyi de aramak bana düşüyor, demiş.

Perizat da hıçkırıklara boğularak:

–Hayır, hayır eğer benim doyumsuz ruhumun dilediğini aramak için gidiyorsan, lütfen gitme kardeşim! Başına bir kaza gelirse üzüntüden ölürüm ben, diye yalvarmış.

Ama bu yalvarışlar, Şehzade Firuz'u kararından caydırmamış. Firuz, kız kardeşine veda ettikten sonra atına atlamış ve ona bir tespih uzatmış. Bu tespih, çocukken onun döktüğü gözyaşlarının incilerinden meydana geliyormuş. Sonra da ona:

–Ey kardeşim, bu tespih taneleri eğer birbirine yapışmış gibi parmaklarının arasından geçmezse, bu benim ağabeyimle aynı kaderi paylaştığımın işaretidir, demiş.

Perizat da onu öperek çok üzgün bir sesle:

–Ey sevgili kardeşim, inşallah hiçbir şey olmaz! Ve sen, ağabeyimizle birlikte eve dönersin, demiş.

Şehzade Firuz, daha fazla oyalanmadan yola koyulmuş. Yolculuğunun yirminci gününde, Şehzade

Ferit'in de karşılaştığı yaşlı şeyhi bulmuş. Selâmlaşmalardan ve tanışmadan sonra yaşlı adam, ona kardeşinin başına gelenleri anlatmış ve peşinden gitmemesi için çok gayret göstermiş. Fakat Firuz, bütün ısrarlara rağmen kararından vazgeçmemiş. Bunun üzerine yaşlı adam, aynı kırmızı topu ona da vermiş ve top, Firuz'u da o uğursuz dağın eteğine kadar getirmiş.

Şehzade Firuz da tıpkı ağabeyi gibi kararlı bir şekilde dağa tırmanmaya başlamış. Yukarı çıktıkça sesler duyulmaya ve gittikçe de artmaya başlamış. Ama Firuz bunlara kulak asmıyor, küfürlere, tehditlere karşılık vermiyormuş. Çabucak dağın yarısını aşmışken birdenbire arkasından bir sesin:

–Kardeşim! Kardeşim! Önümden kaçıp gitme, diye seslendiğini işitmiş. Firuz da tedbiri elden bırakıp bu sese doğru yönelince anında taş kesilmiş.

İşte tam bu sırada Perizat, gece gündüz elinden düşürmediği tespih tanelerinin birbirine yapıştığını fark etmiş ve:

–Benim heveslerime kendilerini feda eden zavallı kardeşlerim, ben de size katılacağım, diye bağırmış.

Bütün derdini içine gömerek boşuna sızlanmalarla vakit kaybetmeden, süvari kılığına bürünmüş,

silâhlanmış ve atının üzerinde kardeşlerinin tuttuğu yolu tutmuş. Yolculuğunun yirminci günü yolun kenarında, ağacın altında oturan yaşlı şeyhi görmüş. Onu saygıyla selâmlamış ve:

–Ey kutsal ihtiyar! Birbirinden yirmi gün arayla buradan iki soylu kişinin geçtiğini gördün mü, diye sorunca yaşlı adam:

–Ey gül gülüşlü Perizat Sultan, onları gördüm ve kendilerine gitmemeleri için ısrar ettim. Fakat ne yazık ki kendilerinden önceki birçok soylu gençler gibi, onlar da kötü niyetli yaratıkların hışmına uğradılar.

Perizat, yaşlı adamın kendisine adıyla seslendiğini duyunca çok şaşırmış. Yaşlı adam sözlerine şöyle devam etmiş:

–Ey göz kamaştıran sultanım! Bu üç şeyi sana anlatan, onları elde etmenin zorluğunu ve tehlikelerini anlatmamış. Gel sen de kardeşlerini aramaktan vazgeç. Onlar bir anlık gafletleri yüzünden taş oldular, sen de aynı akıbeti yaşarsın. Nice genç ve kuvvetli delikanlılar bu yolda başarısız olmuşken, sen nasıl başarılı olacaksın, deyince Perizat:

–Ey yaşlı bilge ne olur bana yardım et! Sana yalvarıyorum. Onları bu durumdan nasıl kurtarabilirim? Bana bir yol göster, diye yalvarmaya başlamış.

Yaşlı şeyh:

–Ey Perizat! Seni onların izine ulaştıracak yuvarlak taş işte burada. Ama üç harika eşyayı elde etmedikçe onları kurtaramazsın. Mademki canını kardeşlerin uğruna tehlikeye atıyorsun, bütün imkânsızlıklar senin esirin olacaktır. Kötü niyetli yaratıkları yenmek için onlara karşı hile yapmak gerek. O zaman onları yenebilirsin, diye cevap vermiş.

Yaşlı şeyh, böyle konuştuktan sonra kırmızı granit topu Perizat'a vermiş. Sonra da kemerinden bir tutam yün çıkarmış ve ona:

–Bu yün tutamıyla onları yenersin, diyerek Perizat'a başını öne eğmesini söylemiş. Perizat, başını yaşlı kişiye doğru eğince yaşlı şeyh yün yumağını ikiye ayırarak her birini Perizat'ın bir kulağına tıkamış ve artık yola çıkma zamanının geldiğini bildirmiş. Perizat da yaşlı adamın yanından ayrılmış ve topu dağ doğrultusunda fırlatmış.

Kız, kayaların üzerine basıp tırmanmaya başlayınca ayaklarının altından, kara kayalar arasından, korkunç bir gürültü yükselmiş. Ama kulakları tıkalı olduğu için o, ancak belirsiz bir uğultu işitiyormuş. Dolayısıyla da hiçbir korku duymamış. Narin yapılı olmasına ve ayakları ancak bahçesinin ince kumlarını çiğnemeye alışık olmasına rağmen, hiç durmadan

zirveye tırmanmaya devam etmiş. Sonunda dağın zirvesine ulaşmış. Bu zirvenin düzlüğünde bir altın kafesin belirdiğini görmüş. Kafesin içinde de konuşan kuş varmış. Perizat ilerlemiş, elini kafesin üzerine koymuş ve:

–Kuş, kuş! Seni tuttum! Seni tuttum! Benden kaçamazsın, demiş.

Bu arada onu ürkütücü seslerden koruyan yün tutamlarını kulağından çıkarıp atmış. Artık o korkunç seslerin hiç biri yokmuş, dağ büyük bir sessizlikle âdeta uyuyormuş. Bu büyük sessizliğin ortasında, sadece güzel nağmeli Konuşan Kuş'un sesi yükseliyormuş. Kuş, öyle güzel şarkılar söylüyormuş ki Perizat ona hayran kalmış. Bütün dertlerini ve yorgunluğunu unutmuş. Kuş sürekli:

–Ey Perizat! Senin kim olduğunu biliyorum. Hem de senden iyi biliyorum. Ben senin emrindeyim! Ben senin emrindeyim, diye şarkılar söylüyormuş.

Perizat kuşun bu sözlerini duyunca:

–Ey Bülbül'ül-Hazar, ey kuşların harikası! Eğer sen benim emrimdeysen, ispatla, haydi ispatla bunu, demiş.

Bunun üzerine Bülbül şöyle şakımış:

–Perizat! Perizat! Emret! Emret! Emret Perizat! Çünkü seni duymak, benim için itaat etmektir!



Bu sözleri işiten Perizat, kuşa öncelikle Şarkı Söyleyen Ağaç'ı nerede bulacağını sormuş. Bülbül de şarkısıyla ona dağın öbür yamacına gitmesini söylemiş. Perizat da hiç vakit kaybetmeden dağın öbür yamacına tırmanmaya başlamış. Bülbül de onu izlemiş. Bu yamacın ortasında bir ağaç varmış. Ağaç, öyle büyükmüş ki gölgesinde bir ordu gölgelenebilirmiş. Perizat, ağacı görünce çok sevinmiş, ancak bu ağacı nasıl taşıyacağını bilememiş. Bülbül onun bu şaşkınlığını görmüş ve yaşlı ağacı kökünden sökmeye gerek olmadığını ifade etmiş. Sadece küçük bir dalını koparmasının yeterli olacağını ve bunu istediği yere dikebileceğini söylemiş. Perizat, ağaca yaklaşmış, onun güzel şarkısını işitmiş ve uzun bir süre hayran kalarak onu dinlemiş. Bir süre sonra bu müziğin daldırdığı hayranlıktan kendini kurtararak Şarkı Söyleyen Ağaç'ın bir dalını koparmış.

Sonra da Bülbül'e Altın Renkli Su'yun yerini sormuş. Konuşan Kuş ona, batıya doğru dönmesini ve orada göreceği mavi kayanın arkasına bakmasını söylemiş. Perizat bu defa da batıya yönelmiş. Orada narin bir kayanın arkasında sanki erimiş altın gibi akan ince bir derenin olduğunu görmüş. Bu derenin suyu o kadar güzel, parlak ve temiz görünüyormuş ki Perizat buna da hayran kalmış. Kayaların üstünde, bir billur testi varmış. Perizat, bu testiyi alıp içini o harika suyla doldurmuş. Sonra da testi omzunda,

Şarkı Söyleyen Ağaç'ın dalı elinde bülbülün yanına dönmüş.

Gül gülüşlü Perizat, üç eşsiz eşyaya sahip olduktan sonra bülbüle:

–Ey güzeller güzeli kuş! Senden hâlâ yerine getirilmesini istediğim bir dileğim var. Zaten uzaklardan asıl bunun için gelmiştim, demiş ve şöyle devam etmiş:

–Ey güzel kuş! Kardeşlerimin kurtulmasını istiyorum.

Bunun üzerine Konuşan Kuş Perizat'a dönmüş ve şöyle demiş:

–Billur testinin suyundan; damlalar, damlalar, damlalarla,

Ey Perizat, ey Perizat! Sula ey gül, ey gül! Dağların taşlarını.

Damlalar, damlalar, damlalarla, ey Perizat, ey Perizat!

Perizat, hemen harekete geçmiş. Bir eline billur testiyi almış, öbür eliyle de Bülbül'ün altın kafesini ve Şarkı Söyleyen Ağaç'ın dalını tutarak yeniden dağ yolundan aşağı inmeye başlamış. Daha önce kara birer taş hâline gelen insanların üzerine bu sudan damlalar serpmiş. Taşlar yeniden insana dönüşmüş. Perizat, hemen bu insanların arasına dalarak kardeşlerini bulmuş.

Firuz ve Ferit, içine düştükleri hâlden kurtulunca hemen koşup kız kardeşlerini kucaklamışlar. Kurtulan diğer soylular da gelip ona teşekkür etmiş. Hepsi birden ovaya doğru inmişler. Perizat, aynı şekilde atları da o durumdan kurtarmış. Daha sonra hep beraber yaşlı şeyhin yanına doğru yol almışlar. Ama yaşlı şeyh, artık çayırda değilmiş. Üstelik şeyhin altında oturduğu ağaç da ortalıkta görünmüyormuş. Perizat, yaşlı adamın yerini sorunca Bülbül:

–Ey Perizat! Niçin yaşlı adamı yeniden görmek istiyorsun? O, sana kötü seslerden ve insana korku veren şeylerden kurtulman için yün topağını kullanmayı öğretti. Tıpkı çırağına marifetlerini aktardıktan sonra ortada görülmek istemeyen bir usta gibi. Sana bildiklerini öğrettikten sonra da ortadan kayboldu. Ey Perizat! Bundan böyle artık insanları korkutan hiçbir kötülük sana zarar veremeyecektir! Artık bütün mutluluklar seninle olacaktır, deyivermiş.

Konuşan Kuş, bunları söyleyince Perizat'la yanındakiler de yola devam etmişler. Ancak yol ilerledikçe sayıları azalıyormuş. Çünkü Perizat'ın büyüden kurtardığı soylular, yaşadıkları yerlere ulaştıkça minnettarlıklarını ifade edip ayrılıyorlarmış. Perizat Sultan ile Ferit ve Firuz Şehzadeler güven içinde evlerine ulaşmışlar.

Atlarından iner inmez Perizat, kafesi, bahçesindeki kameriyeye asmış. Bülbül de hemen sesinin güzelliğini sunmuş. Onun sesini duyan diğer kuşlar da hep bir ağızdan onu selâmlamışlar. Billur testi içinde getirdiği sudan bahçesindeki havuza bir damla akıtmış. O anda sanki altın damlası yayılmış ve havuzun suyu yükselerek âdeta deniz mağarasının serinliğini getirmiş.

Sonra Perizat, kendi elleriyle Şarkı Söyleyen Ağaç'ın dalını bahçeye dikmiş. Dal da hemen kök salarak koparıldığı ağaç kadar güzel bir ağaç hâline gelmiş. Ondan yayılan şarkı öyle güzelmiş ki ne İran bahçelerindeki meltem, ne Hint utları, ne Suriye arpları bu güzel uyumu sağlayamıyormuş. Sonunda konakta mutlu hayat yeniden başlamış.

Eskisi gibi ava çıkmaya devam eden Ferit ile Firuz, günün birinde ormanda avlanmakta olan hükümdara rastlamışlar. Hemen attan inerek başlarını saygıyla öne eğmişler. Hükümdar, zengin giysiler giyinmiş olan bu kişileri görünce çok şaşırmış. Onları tanıyamadığı için tepeden tırnağa incelemiş. Sonra onlara kim olduklarını ve nerede oturduklarını sormuş. Nedense içinde garip bir heyecan varmış. Onlar da:

–Ey zamanın şahı, biz senin bahçelerinin eski koruyucusu rahmetli bahçıvanın oğullarıyız. Senin

cömertlikle bize bağışlamış olduğun konakta oturuyoruz, diye cevap vermişler.

Sultan da sadık hizmetkârının oğullarıyla tanıştığına çok sevinmiş. Fakat padişahın merak ettiği bir şey varmış ve merakını gidermek için onlara sormuş:

–Acaba bu güne kadar niçin hiç saraya gelmediniz, bu çekingenliğinizin sebebi nedir?

Onlar da:

–Ey zamanın şahı, şimdiye kadar kendimizi senin cömert ellerine teslim etmememizin sebebi, kız kardeşimizdir. Rahmetli babamız, kız kardeşimizi yalnız bırakmamamızı vasiyet etmişti, diye cevaplamışlar.

Sultan, bu kardeşçe bağlılığa hayran kalmış ve onların konaklarını da görmek istemiş. Şehzade Ferit, kız kardeşi Perizat'a sultanın geldiğini haber vermek için hemen yanlarından ayrılmış ve önden gitmiş. Perizat, konaklarında hiç konuk ağırlamadıkları ve sultanın onuruna yaraşır davranmayı bilmediği için hemen Şarkıcı Bülbül'ün yanına gitmiş ve ona:

–Ey Bülbül, sultan evimizi görmek üzere bize onur veriyor. Biz de onu ağırlayacağız. Bana çabucak söyler misin onu nasıl ağırlayalım? Onun bu konaktan memnun ayrılması gerek, deyince Bülbül:

–Hanımım, aşçıya tabaklar dolusu yemekler hazırlatmana gerek yok. Bu gün sultanın hoşuna gidecek bir tek yemek vardır. Ona bunu yedirmen yeterlidir. O da içine inciler doldurulmuş bir tabak salatalık, demiş.

Perizat çok şaşırmış ve Kuş'un dilinin sürçtüğünü düşünerek:

–Kuş! Kuş! Herhâlde içine inci doldurulmuş salatalık demek istemedin. Bu duyulmadık bir yemektir. Sultan bize gelip yemek yeme onurunu bağışlayacaksa, herhâlde yemek yiyecektir, inci yutmayacaktır. Sen, kuşkusuz içine pirinç doldurulmuş salatalık demek istedin, demiş.

Ancak Konuşan Kuş sabırsızlıkla:

–Asla asla, asla böyle değil. İçine inci, evet inci doldurulmuş salatalık. Hiç de pirinç falan değil, diye şakımış.

Bülbül'e güvenen Perizat, çabucak gidip yaşlı aşçıya, inci doldurulmuş salatalık yemeği hazırlamasını buyurmuş. Konakta bol bol inci bulunduğu için bu yemeği hazırlamak hiç zor olmamış.

Bir süre sonra, Sultan ile Firuz bahçeye girmiş. Eşikte onu bekleyen Ferit de atının dizginini tutmuş ve onun yere inmesine yardım etmiş. Gül gülüşlü Perizat da peçeye bürünerek gelip sultanın elini

öpmüş. Sultan bu üç güzel kardeşi bir arada görünce çok duygulanmış, hiç çocuğu olmadığını düşünerek ağlamaya başlamış. Daha sonra yeniden Perizat'a bakarak:

–Ey hizmetkârımın kızı, haydi bizi sıcaktan korunabileceğimiz, bahçenin hoş bir yerine götür, demiş.

Perizat, yol göstererek ilerlerken şahın gözüne ilk çarpan şey, Altın Renkli Su olmuş. Ona öyle hayran kalmış ki daha da yakından görmek için yanına yaklaşmış. Bu sırada aniden Şarkı Söyleyen Ağaç'ın şarkısını duymuş. Yükseklerden gelen bu musikiyi hayranlıkla uzun uzun dinlemiş. Sonra da:

–Oh! Hiç duymadığım bir musiki bu, diyerek sesin geldiği yere doğru yönelmiş. Ancak ses, birden bire kesilmiş ve bütün bahçeyi büyük bir sessizlik sarmış. Bu sessizliğin arkasından Konuşan Kuş şarkı söyler gibi:

–Hoş geldin, Sultan Hüsrev Şah, Hoş geldin! Hoş geldin! Hoş geldin, diye şakımaya başlamış.

Sultan Hüsrev Şah, bütün bu gördüklerine son derece hayran kalmış. Bu kadar kısa bir sürede bu kadar heyecanı yaşadığı için çok duygulanmış ve:

–İşte burası mutluluk evi! Oh! Ben bütün gücümü, kudretimi ve tahtımı burada sizinle yaşamak

için feda edebilirim, ey bakıcımın çocukları, demiş ve bütün bunlara nasıl sahip olduklarını sormuş.

Perizat da biraz durakladıktan sonra her şeyi anlatmış. Sultanı, Bülbül'ün kafesinin asılı bulunduğu kameriyede oturmaya çağırmış. Buraya büyük bir tepsi içinde yiyecek şeyler getirilmiş. Sultan da kameriyenin altındaki onur yerine oturmuş. Sonra da kendisine, altın bir tabak içinde incili salatalık sunulmuş. Gerçekten salatalık dolmasını çok seven sultan, bu ikramdan çok memnun olmuş. Ama her zaman pirinç ve fıstıkla doldurulan salatalıkların incilerle doldurulmuş olduğunu görünce çok şaşırmış. Perizat ve kardeşlerine:

–Hayret! Salatalık dolmasını ilk defa bu şekilde görüyorum. Acaba ne zamandan beri pirinç ve fıstıkların yerini inciler aldı, diye sormuş.

Perizat, tam tabağı bırakıp ayrılmak üzereyken Konuşan Kuş sesini yükselterek:

–Ey Hüsrev Şah efendimiz! Acaba ne zamandan beri bir insanın çocukları, doğduklarında hayvanlara dönüşebiliyor? Ey zamanın şahı, sen böylesine inanılmaz bir şeye inanıyorsan, bugün önüne getirilen ve çok daha basit olan bu şeye şaşırmaya hakkın yok, diye sözünü devam ettirmiş ve:

–Yirmi yıl önce gösterişsiz bir evde söylenen sözleri hatırlasana ey efendim! Eğer bunları unuttuysan,

izin verin de ben size hatırlatayım. Kardeşlerim! Ben, sultanın karısı olunca ona güzel çocuklar doğurmak isterim. Oğullarımın babalarına layık olmalarını arzu ederim. Kızımın da saçlarının bir yanı altın, bir yanı gümüş olsun, ağladığı zaman gözlerinden inciden yaşlar saçılsın, güldüğü zaman yüzünde gonca güller açsın isterim, demiş.

Sultan, bu sözleri duyunca başını ellerinin arasına almış ve ağlamaya başlamış. Eski günlerini hatırlamış. Umutsuz ruhunun altında sakladığı bütün düşünceler birden bire kabarmış ve âdeta boğazını parçalamış.

Fakat Bülbül neşeli bir edayla:

–Ey Perizat! Babanın huzurunda peçeni yüzünden kaldır, demiş.

Perizat da bülbüle güvendiği için peçesini kaldırmış. Sultan, Perizat'ı bu şekilde görünce büyük bir çığlık koparарak ayağa kalkmış. Çünkü genç kızın saçının bir yanı altın, diğer yanı da gümüşmüş ve kirpiklerinde iki inci tanesi hâlinde gözyaşı varmış. Ağzında da gül goncası. Bülbül:

–Senin kızındır o, ey şah, diye seslenmiş.

Şah, yakışıklı iki erkek kardeşe bakınca bülbül sözünü şöyle devam ettirmiş:

–Bunlar da oğulların, ey şah!



Sultan Hüsrev Şah, heyecandan hâlâ hareketsiz durmakta iken Konuşan Kuş, çabucak ona, başından sonuna kadar hiçbir ayrıntıyı atlamadan, çocuklarının hikâyesini anlatmış. Ama daha hikâyenin tamamını anlatıp bitirmeden sultanla çocukları, gözyaşları içinde birbirlerinin kollarına atılmışlar. Ayrılanları birleştiren yüceler yücesi sırrına akıl ermez Rabbimize şükürler olsun!

Heyecanlarını yenip biraz kendilerine gelir gelmez Sultan:

–Çocuklarım, şimdi hemen gidip annenizi bulalım, demiş.

Zindan gibi bir yerde yıllardır yapayalnız yaşayan zavallı kadın, eşini görüp yanındakilerin de çocukları olduğunu öğrenince çok mutlu olmuş. Çocuklar da annelerine kavuştuklarında anlatılması çok zor duygularla ona sarılmışlar ve annelerini zindandan çıkarmışlar. Bundan sonra uzun yıllar mutlu yaşamışlar. Adaletle hükmeden Rabbimize hamd olsun.

BİLGE HOROZ VE KURNAZ TİLKİ

Çok eski zamanlarda saygıdeğer bir şeyh yaşarmış, bu şeyhin çiftliğinde bir de kümesi varmış. Bu Şeyh, kümesindeki tavuk ve horozlara büyük bir özenle bakarmış. Karşılığında ise harika yumurtalar elde edermiş. Kümeste; sesi çok güzel, tüyleri parlak, uyanık ve tecrübeli bir de horoz varmış. Bu horoz, tavuklara karşı adil ve gözetici imiş. Şeyh, bu horoza Şafağın Sesi ismini vermiş.

Günün birinde Şafağın Sesi, eşi ve yavrularıyla ilgilenmiş ve tüylerini düzelttikten sonra da çiftlikte gezinmeye başlamış. Yerlerde buğday, arpa ve mısır tanelerine rastladıkça bunları gagalayıp yutuyormuş. Böylece hiç farkına varmadan bulunduğu yerden çok uzaklara kadar gitmiş. Kendini birden bire o güne kadar hiç görmediği bir yerde bulmuş. Sağına soluna iyice bakmış. Ama ne bir dost yüzü görmüş ne de tanıdık bir ses duymuş. Çok şaşırmış ve korkarak ötmeye başlamış. Tam arkasını dönüp oradan uzaklaşmaya hazırlandığı sırada kendisine doğru

gelen bir tilki görmüş. Öyle korkmuş ki can havliyle sırtını düşmanına çevirerek tüm gücüyle kaçmaya başlamış. Sonra da bir sıçrayışta yıkık bir duvarın tepesine uçuvermiş. Burası, tilkinin hiçbir şekilde ulaşamayacağı yükseklikte bir yermiş.

Tilki de nefes nefese duvarın dibine gelmiş ve burnunu çekip ulumaya başlamış. Ancak bir süre sonra yemek istediği horozun yanına sıçrayamayacağını anlamış. Başını ona doğru kaldırarak:

–İyilik ve güzellik üzerine olsun, ey güzel yüzlü kardeş, ey sevgili arkadaş, demiş.

Ancak Şafağın Sesi, tilkinin selâmına cevap vermemiş. Hatta onun yüzüne bile bakmak istememiş. Bunu gören tilki:

–Sevgili dostum, güzel horoz, ben sana önemli bir haber vermeye gelmiştim. Ama sen benden selâmını esirgiyorsun, hatta yüzüme bile bakmıyorsun, demiş.

Fakat horoz, tilkinin bu nezaketini kulak ardı etmiş. Tilki yeniden:

–Ah kardeşim! Sana söylemek istediğim şeyi bir bilseydin, hemen oradan iner, gelip beni kucaklar ve öperdin, demiş.

Ama horoz ilgisiz görünmeyi sürdürmüş. Hiçbir cevap vermeden, yuvarlak gözleriyle ona uzaktan bakıp durmuş. Tilki sözünü devam ettirmiş:



–Bil ki kardeşim, hayvanların padişahı aslan ile kuşların sultanı soylu kartal, çiçekler ve akarsularla bezenmiş yeşil bir çayırda buluştular. Yanlarında kaplanlar, sırtlanlar, parslar, panterler, çakallar, karacalar, kurtlar, tavşanlar, evcil hayvanlar, akbabalar, atmacalar, güvercinler, bıldırcınlar ve daha bir sürü kümes hayvanlarıyla diğer hayvanlar toplandılar. Bu iki hükümdar, aslanla kartal, bundan sonra yeryüzünde yaşayan evcil ve yabanî hayvanların dostluk ve barış içinde yaşayacaklarını bildirdi. Hayvanlar arasında artık sadece dostluk, sevgi ve kardeşlik hâkim olacak, eski düşmanlıkları ve kini unutacağız. Toplu olarak barış sağlanmıştır. Kim bu kanunlara karşı çıkarsa hemen yüce bir mahkemeye çıkarılacak ve yargılanıp cezasını çekecek. Beni de bu haberi yaymak için görevlendirdiler. Bu kararı her yerde bildirmem ve bu karara karşı çıkanları da tespit etmem için beni haberci tayin ettiler. İşte horoz kardeşim, tünediğin duvarın altında bu sebeple bulunuyorum. Sana yaklaşmamın sebebi, dostça sözler söylemek ve barış dilemektir, demiş.

Fakat horoz, bütün bu sözlere ve övgülere aldırış etmemiş. Sanki tilkiyi hiç duymamış gibi ilgisiz bir tavırla başını sallayarak dalgın gözlerle uzaklara bakmayı sürdürmüş. Yüreği, bu lezzetli avı yakalayıp yutmak arzusuyla yanan tilki de yeniden konuşmaya başlamış:

–Kardeşim, niçin bir cevap vermiyorsun? Ben, hayvanların padişahı aslanla, kuşların hükümdarı kartalın aracısıyım. Hiç değilse bana doğru bakarak beni onurlandıramaz mısın? Eğer böyle suskunluğunu sürdürmeye devam edersen, bu durumu kurula götürmek zorunda kalacağım. Yeni yasanın hışmına uğramandan korkarım! Ey sevgili kardeşim, senden son bir kez niçin cevap vermediğini söylemeni rica ediyorum, demiş.

Bu sözler üzerine mağrur bir ilgisizlik gösteren horoz, boynunu uzatıp başını çevirmiş, sağ gözüyle tilkiye bakmış ve ona:

–Ey sevgili kardeşim, senin sözlerin başım üzerinedir. Yüreğimde sana, sultanımız kartalın görevlisi ve habercisi olarak saygı duymaktayım. Eğer sana cevap vermiyorsam bunun sebebi küstahlığım, başkaldırmam ya da başka herhangi bir duygudan değil. Hayır! Yemin ederim ki hayır! Cevap vermeyişimin asıl sebebi, uzaklarda karşımda gördüğüm ve kafamı karıştıran bir şeyden ötürüdür, demiş.

Tilki:

–Allah aşkına! Sen orada ne görüyorsun? Bana da söylesene. Kötülük bizden uzak olsun! İnşallah felâket getiren bir şey yoktur, demiş.

Horoz boynunu daha da uzatmış ve:

–Nasıl! Sen benim gördüğümü görmüyor musun kardeşim? Oysa iki gözü olan herkes bunu görebilir. Bildiğim kadarıyla senin de iki gözün var.

Tilki korku içinde:

–Peki, ama sen ne gördün? Lütfen söyle bana. Bugün gözlerim biraz ağrıyor, demiş.

Şafağın Sesi:

–Yükselen bir duman görüyorum. Havada da bir sürü av şahini var. Daire şeklinde dönüp duruyorlar, demiş.

Bu sözleri duyan tilki korkudan titreyerek:

–Ey yüzünden iyilik taşan sevgili kardeşim bütün gördüğün bu mu? Yerde koşan herhangi bir şey görmüyor musun, diye sormuş.

Horoz, gözünü yine uzaklara dikerek:

–Evet! Toprak üzerinde dört ayağıyla koşan, sivri başlı, sarkık, uzun kulakları olan bir yaratık görüyorum. Bu yaratık büyük bir hızla bizden yana geliyor, diye sözünü bitirmiş.

Tilki korkudan tir tir titreyerek:

–Gördüğün bir tazı olmasın kardeşim? Allah bizi korusun, diye sormuş.

Horoz:

–Bunun tazı olup olmadığını bilmiyorum. Çünkü daha önce böyle bir tazı görmedim. Ama ey güzel yüzlü kardeşim! Bunun bir köpek olduğunu çok iyi biliyorum, diye cevap vermiş.

Tilki bu sözleri duyunca:

–Kardeşim ben şimdi senden izin almak zorundayım, demiş ve sırtını çevirip oradan kaçmaya başlamış.

Horoz:

–Tilki kardeş! Şimdi iniyorum! Beni neden beklemiyorsun, niçin bu kadar çabuk kaçıyorsun, diye sorunca tilki de:

–Benim tazılarla ne dostluğum ne de arkadaşlığım vardır. Biz, düşmanız ve birbirimizden nefret ederiz, demiş.

Horoz yeniden söz alarak:

–Ama güzel yüzlü kardeşim, sen barışı yaymak için görevlendirilmemiş miydin? Bu barış kararını herkese yaymak senin görevin değil miydi, diye sorunca tilki epey uzaklaştıktan sonra:

–Evet, kuşkusuz öyle horoz kardeş! Ama bu köpek, toplantıya gelmekten çekindi. Toplantıda kendi ırkından bir temsilci de bulunmadı. Adı da barışla ilgili kabilelerin duyurusunda anılmadı. İşte bundan dolayı ey körpe horoz, dönüşüme kadar Allah seni korusun, diye cevap vermiş.

Böyle konuştuktan kısa bir süre sonra da gözden kaybolmuş. Bilgisi, zekâsı ve tecrübeleri sayesinde düşmanının dişlerinden kurtulan horoz, çabucak duvardan aşağı inmiş ve evinin yolunu tutmuş. Kendisini sağ salim kümesine kavuşturan Allah'a şükürler ederek çiftliğe dönmüş. Dostlarına ve komşularına ezelî düşmanları olan tilkiye nasıl bir oyun oynadığını ballandıra ballandıra anlatmış. Kümesin bütün horozları, Şafağın Sesi'nin zaferini kutlamak için havayı sevinç ötüşleriyle çınlatmışlar. Hep birlikte çiftlikteki mutlu hayatlarına devam etmişler. Masalımız da burada bitmiş.

NİMET İLE NA'MÂ

Bir zamanlar Kûfe şehrinde Rebi adında biri yaşarmış. Rebi, şehrin en zenginlerinden ve saygınlarındanmış. Evliliğinin ilk yılında çok güzel bir erkek evlât sahibi de olmuş. Oğlunun doğumuyla evinin üzerine Allah'ın rahmetinin indiğini düşünen Rebi, çocuğunun adını Nimet koymuş.

Oğlunun doğumundan kısa bir süre sonra tacir Rebi, karısına bir hizmetçi almak üzere esir pazarına gitmiş. Pazaryerine gelince kadınlara ve genç çocuklara baştan aşağı bir göz atmış. Biraz gezindikten sonra bir yerde toplu hâlde duran köleler içinde temiz yüzlü, uyuyan bir kadın görmüş. Bu kadının geniş bir kuşakla sırtına bağladığı bir de kız çocuğu varmış.

Tacir Rebi, onlara bakıp "Allah kerimdir!" demiş ve simsara doğru ilerleyerek ona:

–Küçük kızıyla birlikte şu köleye ne istiyorsun, diye sormuş.

Simsar:

–Ne fazla, ne eksik elli dinar, diye cevap verince Rebi de:

–Aldım gitti! Sözleşmeyi yaz ve paranı al, demiş.

İşlemler tamamlandıktan sonra tacir Rebi, genç kadına yavaşça:

–Beni izle, kızım, diyerek onu alıp evine götürmüş.

Karısı, Rebi'nin bir kadın ile geldiğini görünce:

–Ey amcamın oğlu, neden böyle bir harcama yaptın? Ben, eskisi gibi evin işlerini görebilirdim, demiş.

Tacir Rebi de şefkat ve sevgi dolu bir sesle:

–Ey amcamın kızı, bu kadını sırtında taşıdığı kız çocuğu dolayısıyla satın aldım. Onu, oğlumuz Nimet ile birlikte büyütelim, demiş.

Bunun üzerine Rebi'nin eşi, başını çevirerek kadına bakmış ve ona iyiliksever bir tavırla:

–Senin adın ne, diye sormuş.

Kadın:

–Bana Tevfik derler, ey hanımım diye cevap vermiş.

Tacirin eşi bu addan çok hoşnut olmuş ve:

–Allah için ismin sana çok yakışmış! Ya kızının adı ne, demiş.

O da:

–Saad, diye cevap vermiş.

Bunu duyan Rebi'nin karısı neşenin sınırlarına ulaşmış olarak:

–İnşallah öyle olur! Allah senin gelişinle, seni satın alanların refah ve mutluluğunu sürdürsün, ey nur yüzlü kadın, demiş.

Bunun ardından kocası Rebi'ye dönmüş ve:

–Mademki satın aldığı kölelere istediği adı vermek efendileri için âdet olmuştur. Sen küçük kıza ne ad vermek istersin, diye sormuş.

Rebi de:

–Sen ne istersin, diye cevap verince hanımı:

–Ona Na'mâ adını verelim, demiş.

Böylece çocuk, Na'mâ adıyla anılır olmuş ve Nimet ile birlikte yetiştirilmiş. İki çocuk beraberce her gün güzellikleri artarak büyümüşler.

Nimet beş yaşına girince, artık sünnet merasiminin yapılması gerekiyormuş. Bu değerli merasim için gereken bütün hazırlıklar en güzel şekilde yapılmış ve Peygamber Efendimizin doğum gününün gelmesi beklenmiş. Büyük merasim ve şenliklerle Nimet'in sünneti yapılmış. Tacir Rebi'nin ve karısının tanıdığı tüm ana ve babalardan, dostlardan, görkemli bir kalabalık toplanmış. Sonra sancaklar ve



çalgılar başta olmak üzere Kûfe'nin bütün sokaklarından geçilmiş. Nimet, kabartma derilerle süslü bir katır üzerinde kurulan tahtırevanda oturtulmuş; yanında da ipek bir mendille ona serinlik veren Na'mâ bulunuyormuş. Tahtırevanın gerisinden dua ve salâvat sesleriyle havayı büyüleyen dostlar, komşular ve çocuklar onu izliyormuş. O sırada saygın Rebi de yumuşak başlı katırı başından çekerek götürüyormuş.

Yeniden eve dönüldüğünde davetliler, ayrılmadan önce art arda gelip Rebi'yi tebrik ederek:

–Allah'ın rahmeti üzerine olsun! Sana gönül sevinciyle dolu uzun bir hayat dileriz, demişler.

Böylece Nimet'in sünnet şöleni sona ermiş. Sonra yıllar mutluluk içinde akıp gitmiş ve iki çocuk büyüyüp serpilmiş ve biri çok yakışıklı biri çok güzel birer genç olmuşlar.

Bir gün Rebi, oğlu Nimet'in yanına gelmiş ve onu bir kenara çekerek:

–Annen bana Na'mâ'nın artık evlenme çağına ulaştığını söyledi. Ona iyi bir eş bulmak boynumuzun borcudur, demiş.

Bu sözleri duyan Nimet, babasına:

–Çocukluğumdan beri Na'mâ'dan hiç ayrılmadım. Onu çok seviyorum, onunla ben evlenmek istiyorum, demiş.

Bunun üzerine Rebi:

–Bunun için annenin izni gerek, diyerek oğlunun yanından ayrılmış.

Nimet de hiç vakit kaybetmeden gidip annesini bulmuş, elini öpüp alnına götürmüş ve sonra da ona:

–Na'mâ'yla evlenmek istiyorum, demiş.

Annesi:

–Tabi ki evlâdım. İstersen onunla evlenebilirsin, deyince Nimet hiç vakit kaybetmeden Na'mâ'nın yanına gitmiş ve ona kendisiyle evlenmek istediğini söylemiş. Na'mâ da bu teklifi kabul etmiş ve hemen o gün düğünleri yapılmış. Böylece tam beş yıl mutlu bir şekilde yaşamışlar. Bütün Kûfe şehri Na'mâ'nın güzelliğinden ve ne kadar bilgili olduğundan bahsediyormuş. Gerçekten de Na'mâ, bütün boş zamanlarını Kur'ân okumaya, hadis ezberlemeye, ilim öğrenmeye, güzel yazı yazmaya, edebiyat ve şiire ayırıyormuş. Ayrıca musiki sanatında öylesine usta olmuş ki on beş ayrı makam üzerine şarkı söyleyebiliyormuş.

Ne yazık ki bir gün Allah'ın emirlerine ve halka saygısı olmayan şehrin valisi, Na'mâ'nın ününü duymuş ve onu kaçırmaya karar vermiş. Aklınca Na'mâ'yı kaçırıp Emir Abdülmelik bin Mervan'a hediye edecekmiş. Böylece makam ve mevkisinin artacağını düşünüyormuş.

Aradan biraz zaman geçmiş ve Kûfe valisi planını uygulamaya karar vermiş. Şehirde genç esireleri toplayıp onları yetiştiren yaşlı bir kadın varmış. O yaşlı kadın aynı zamanda çok da kurnazmış. Kûfe valisi, bu yaşlı ve kurnaz kadını bir gün yanına çağırtmış ve ona:

–Senden tacir Rebi'nin evine gitmeni ve oğlunun hanımı Na'mâ adlı genç kızla tanışmanı istiyorum. Onun çok güzel olduğunu ve şarkı söylemekte eşinin bulunmadığını söylüyorlar. Ayrıca çok da bilgiliymiş. Bir şekilde onu buraya, benim yanıma getirmeni istiyorum. Çünkü onu armağan olarak Halife Abdülmelik'e göndereceğim, demiş.

Yaşlı kadın da valinin teklifini kabul etmiş ve hemen yola çıkmak için hazırlıklara koyulmuş.

Ertesi sabah erkenden bir aba giyinip boynuna büyük bir tespih asmış. Eline de bir koltuk değneği alarak yorgun adımlarla tacir Rebi'nin evine doğru yola koyulmuş. Arada bir durarak soluklanıyor ve:

–Allah'a şükürler olsun! Allah'tan başka ilâh yoktur! Allah yücedir, diyormuş.

Bütün yol boyunca bu sözleri tekrar etmiş ve halkı ne kadar iyi bir insan olduğuna inandırmış. Sonunda Tacir Rebi'nin evini bulmuş ve:

–Ey hayır sahipleri, ey iyiliksever kişiler, diyerek kapıyı çalmış.



Kapıyı, Rebi'nin emektar hizmetkârı, saygın ve yaşlı bir kişi olan kapıcı açmış. Kapıcı yaşlı kadını görünce onu inceleyerek yüzünde dindarlığa dair bir iz görmemiş! Üstelik kadının bakışlarından hiç hoşlanmamış. Bu bakışlarda kem gözler bularak yüksek sesle ona:

–Ne istiyorsun, ey yaşlı kadın, diye sormuş.

O da:

–Ben tek kaygısı ibadet etmek olan yaşlı bir kadınım! Namaz vakti yaklaştığı için bu mübarek günde ibadetimi yerine getirebileyim diye içeri girmek istedim, diye cevap vermiş.

İyi yürekli kapıcı ona karşı çıkarak sert bir sesle:

–Yürü bakalım! Burası ne bir camidir ne de bir mescit! Tacir Rebi'nin ve oğlu Nimet'in evidir, demiş.

Yaşlı kadın:

–Bunu zaten biliyorum! Rebi'nin ve oğlu Nimet'in evinden daha uygun bir ev var mıdır? Bil ki ey kuru yüzlü kapıcı! Ben Şam'da halifenin sarayında bilinen bir kadınım. Oradan kutsal yerleri gezip görmek ve saygı duyulan yerlerde ibadet etmek için ayrıldım, diye cevap vermiş.

Ama kapıcı:

–Bu, içeri girmen için bir yeterli bir sebep değil! Haydi, yürü, yoluna git, demiş.

Fakat yaşlı kadın diretmiş ve orada o kadar uzun zaman kalmış ki sesi Nimet'in kulaklarına kadar gelmiş. Bunun üzerine Nimet, çıkıp bu ağız dalaşının sebebini anlamak istemiş. Bu arada yaşlı kadın, kapıcıya içeri girmek istediğini söylüyormuş.

Bu konuşmaları duyan Nimet, yaşlı kadına içeri girebileceğini söyleyince kadın onu izlemiş ve birlikte Na'mâ'nın dairesine girmişler. Kadın, Na'mâ'yı en duygulu sesiyle selâmlamış ve onun güzelliğiyle şaşkına dönmüş. Na'mâ, yaşlı kadının içeri girdiğini görünce hemen ayağa kalkmış ve selâmını saygıyla iade ederek:

–Gelişin bize hayır getirsin, ey iyi yürekli teyzeciğim, buyur dinlen, demiş.

Yaşlı kadın:

–Neredeyse ezan okunacak kızım, izin ver de namazımı kılayım, demiş.

Sonra hemen kıbleye dönüp namazını kıldıktan sonra dizleri üzerine oturarak beklemeye başlamış. Orada, öylece hiç kıpırdamadan akşama kadar kalmış. İbadet ettiği düşüncesiyle hiç kimse onu rahatsız etmemiş. Kadın, yanındakilere, kendinden geçerek ibadet eden ve çevresinde olup bitenle hiç ilgilenmeyen biri görüntüsü vermiş.

Sonunda Na'mâ, biraz cesaretini toplayıp utanarak kadının yanına yaklaşmış, tatlı ve saygılı bir sesle:

–Teyzeciğim, hiç değilse bir saatçik dizlerini dinlendir, demiş.

Yaşlı kadın:

–Bu dünyada bedenini yormayan kişi, gelecekte temiz kişiler ile seçkinlere ayrılan cennetten ümidini kessin, diye cevap vermiş.

Bu cevaptan son derece etkilenmiş olan Na'mâ:

–Lütfen, ey annemiz! Varlığınla soframızı onurlandır, bizimle ekmek ve tuz paylaşmayı kabul et, demiş.

Kadın da:

–Ben oruca niyetliyim kızım. Niyetimi bozamam, demiş.

Bunun üzerine Na'mâ gidip kocasını bulmuş ve ona:

–Efendim! Senden bu yaşlı teyzenin, bundan böyle bizim evimize yerleşmesini sağlamanı rica ediyorum.

Nimet de ona:

–Merak etme! Ben zaten ona çoktan bir oda hazırlatarak temiz yataklar ve çarşaflar serdirdim, bir ibrik ile bir de leğen koydurttum. Kimse onu rahatsız etmez, demiş.

Yaşlı kadın ise bütün geceyi yüksek sesle Kur'ân okuyarak geçirmiş. Sonra gün doğarken ayağa kalkmış ve gidip Nimet'le eşini bulmuş. Onlara:

–Sizlerden izin almaya geldim. Allah sizi korusun, demiş.

Fakat Na'mâ, ona:

–Ey anamız, nasıl için sızlamadan bizi bırakıyorsun? Oysa biz, senin varlığınla çok mutlu olduk ve rahatsız edilmeden ibadetini yerine getirmen için evimizin en iyi odasını sana ayırmıştık, deyince yaşlı kadın:

–Allah ikinizi de korusun, iyilik ve hayrını üzerinizden eksik etmesin! Müslümanlara özgü merhametin yüreğinizde mekân tuttuğunu anladım. Böylece konukseverliğinize sığınmakla mutlu oldum. Sizden sadece kapıcınıza, döndüğümde içeri girmemi engellememesini tembih etmenizi rica ediyorum! Şimdi gidip Kûfe'nin kutsal yerlerini ziyaret edeceğim ve oralarda dua ederken Allah'a sizi mükafatlandırması için yalvaracağım. Sonra da gelip sizin konukseverliğinizden faydalanırım, deyivermiş.

Sonra ikisi de kadının elini öperek alınlarına götürmüşler ve yaşlı kadınla vedalaşmışlar. Hain planlar peşinde olan yaşlı kadın da evden çıkıp doğruca valinin konağına yollanmış ve hemen huzura varmış. Onu gören vali:

–Ne yaptın bakalım? Ey kurnaz ve büyük düzenbaz, diye sormuş.

Yaşlı kadın:

–Efendim kısaca yaptıklarımı size arz etmek isterim. Gidip Na'mâ kızı gördüm. Gerçekten de çok güzel ve alçak gönüllü bir kızcağız. Görsen sen de hayranlık duyarsın.

Vali:

–Yeniden söylüyorum, onu halife efendimize göndermek için istiyorum! Bir an önce başar şu işi, diye haykırmış.

Kadın:

–Bunun için sizden tastamam bir aylık süre istiyorum, demiş.

Vali:

–Bu süreyi sana tanıdım ama kesinlikle sonuç almalısın! O zaman benden, seni ömür boyu doyuracak bir cömertlik göreceksin. İşte başlangıç olarak sana bin dinar, demiş.

Yaşlı kadın bin dinarı almış ve kemerine sıkıştırmış. O günden başlayarak düzenli bir biçimde Nimet ile Na'mâ'yı evlerinde ziyaret etmeye başlamış. Onların nazarında gün geçtikçe daha büyük saygınlık kazanmış ve onlardan çok büyük ilgi görmüş. Bu durum böylece sürüp gitmiş, sonunda yaşlı kadın evin vazgeçilmez bir misafiri olmuş. Bir gün Na'mâ'ya:

–Kızım benimle birlikte Allah'ın sevgilisi olan şeyhleri ziyaret etmek ister misin? Ben bu kişileri tanırım. Onların bütün kerametlerini duyuyorum. Sen de onları görmek ve onların dualarını almak istemez misin, diye sormuş.

Yaşlı kadının bu sözlerini duyan Na'mâ, birden bire o yüce kişileri görme arzusu hissetmiş. Yaşlı kadına:

–Efendim Nimet'ten dışarı çıkma izni istemem gerek! Onun dönüşünü bekleyelim, demiş.

Ama yaşlı kadın:

–Sadece kayın validene haber ver bu yeter, diye cevap vermiş.

Bunun üzerine genç kadın Nimet'in annesinin yanına gitmiş ve ona:

-Ey efendim! Sizden bu teyzeyle birlikte şeyhleri ve Allah dostu zatları görmek, onların dualarını almak için izin rica ediyorum! Kocam Nimet eve dönmeden geri geleceğime söz veriyorum, demiş.

Nimet'in annesi telâşla:

-Kızım, kocanın gelip de seni bulamaması hâlinde duyacağı üzüntüyü düşün! O zaman bana "Benim iznim olmadan nasıl oldu da evden çıkıp gitti? İlk kez böyle bir şey oluyor." demez mi diye cevap vermiş.



O anda, yaşlı kadın araya girmiş ve Nimet'in annesine:

–Vallahi! Sadece kutsal yerlerde bir gezinti yapacağız, hatta onun dinlenmesine dahi izin vermeden onu geri getireceğim, demiş.

Bu sözler üzerine kadıncağız, içini çekerek istenene razı olmuş. Yaşlı kadın da kızla birlikte valinin sarayına doğru yol almış. Saraya varınca kızı, sarayın bahçesindeki tenha bir köşke götürmüş. Onu bir süreliğine yalnız bırakmış ve koşarak kızın geldiğini valiye haber vermiş. Vali de hemen köşke gelmiş. Kızın artık elinde olduğunu görünce çok mutlu olmuş.

Na'mâ, bu tanımadığı adamın içeri girdiğini görünce, hemen yüzünü örtmüş, hıçkırıklar koparark ağlamış ve gözleriyle oradan çıkış yolu aramış. Ama nafile! Artık yaşlı kadın da görünmez olduğundan Na'mâ, alçak kadının ihanetine uğradığını anlamış. Bu arada zeki ve iyi yürekli kapıcının, yaşlı kadın hakkında söylemiş olduğu sözler gelmiş aklına. Fakat artık her şey için çok geçmiş.

Valiye gelince, Na'mâ'nın bulunduğu odanın kapısını kapayarak oradan uzaklaşmış ve bu kapının asla açılmaması gerektiğini söylemiş. Bir süre sonra da Halife Abdülmelik bin Mervan'a bir mektup yazmış ve genç kadını, muhafızlarla beraber Şam'a

göndermiş. Muhafızlar, Na'mâ'yı zorla alıp deveye bindirmiş ve birkaç köle ile birlikte çabucak Şam yoluna çıkmışlar.

Yol boyunca başını örtüsüne gizleyen Nâ'mâ; yol almalara, sarsılmalara, durmalara ve yeniden yola koyulmalara ilgisiz bir hâlde sessizce hıçkırıp durmuş. Muhafızların başı, onun ağzından ne bir tek söz ne de bir işaret almış. Bu, böylece Şam'a ulaşıncaya kadar sürmüş. Oraya ulaşınca gecikmeden halifenin sarayına yönelen muhafızlar, mektup ve köleyi saray görevlilerine teslim etmiş ve Kûfe'ye geri dönmüşler.

Ertesi gün halife, annesine ve kız kardeşine Kûfe valisinin kendisine yeni bir esire gönderdiğini söylemiş ve şöyle devam etmiş:

–Kûfe valisi mektubunda benim için satın aldığı bu esirenin, esir tacirleri tarafından ülkesinden kaçırılan bir şah kızı olduğunu yazıyor, demiş.

Kız kardeşi halifeye:

–Allah mutluluklarını daim etsin ve lütuflarını artırsın, diyerek cevap vermiş.

Daha sonra adı Sitti Dahiye olan halifenin kız kardeşi, genç kızın bulunduğu daire hakkında bilgi edinmiş ve hemen gidip onu görmüş. Zavallı kızı; iki büklüm, yüzü güneşten yanmış ve gözyaşları

içinde görünce çok şaşırmış. Kız neredeyse bilincini kaybetmek üzereymiş.

Yufka yürekli Sitti Dahiye, ona çok acımış ve yanına yaklaşarak:

–Niçin ağlıyorsun kardeşim? Bilmiyor musun ki artık burada güven içindesin, hayatın değişecek, çok rahat ve kaygısız olacaksın, demiş ve şöyle devam etmiş:

–Sen Emirü'l-Müminin'in sarayından daha kötü bir yere de düşebilirdin. Buradan daha iyi bir yer var mı ki bu kadar üzülüyorsun?

Bu sözleri duyan genç kadın şaşkınlıkla gözlerini açarak:

–Ama ey hanımım, burası Emirü'l-Müminin'in sarayı olduğuna göre ben hangi şehirdeyim, diye sormuş.

Sitti Dahiye:

–Şam şehrinde. Nasıl! Bilmiyor muydun yoksa? Seni satan tacir, Halife Abdülmelik bin Mervan adına alındığını sana söylemedi mi? Bundan böyle sen, benim erkek kardeşim olan Halife Abdülmelik bin Mervan'ın eşi olarak kalacaksın. Haydi, gözyaşlarını sil ve bana adını söyle, demiş.

Kız tam bu sözleri söylerken içeri halife girmiş, iyilik dolu bir gülümsemeyle Na'mâ'ya doğru ilerlemiş ve yanına oturup ona:

–Yüzünün peçesini kaldır ey genç kız, demiş.

Fakat Na'mâ yüzünü açacağına, duyduğu sözlerden dehşete düşmüş ve titreyen elleriyle sırtındaki giysisini çenesine kadar çekmiş. Halife, bu garip davranış karşısında şaşırmış ve Sitti Dahiye'ye:

–Bu genç kızı sana emanet ediyorum. Umarım birkaç gün içinde onu, kendine alıştırır, yüreklendirir ve daha az mahcup hâle getirirsin, demiş.

Sonra da odadan çıkmış. Bunun üzerine, Sitti Dahiye, Na'mâ'yı alıp sarayın hamamına götürmüş. Na'mâ yıkandıktan sonra ona çok güzel giysiler giydirmişler, saçlarını inciler ve değerli taşlarla süslemişler. Günün geri kalan bölümünde halifenin kız kardeşi, onu kendine alıştırmak için onunla arkadaşlık etmiş. Yine de Na'mâ, halifenin kız kardeşinin kendisine gösterdiği ilgiye rağmen gözyaşlarını durduramamış. Bu kadar üzgün olmasının sebebini de açıklamak istememiş. Çünkü hikâyesini anlatmasının artık bir şeyi değiştirmeyeceğini düşünüyormuş. Dolayısıyla acısını içine gömmüş ve gece gündüz kendini yiyip bitirmeyi sürdürmüş. Öyle ki kısa bir süre sonra hasta düşmüş ve Şam'ın en ünlü hekimleri onu tedavi edememişler. İyileşmeyince de ondan ümitlerini kesmişler.

Rebi'nin oğlu Nimet'e gelince, o da Na'mâ'nın evden ayrıldığı gün akşama doğru evine dönmüş ve

âdeti üzerine divana uzanarak "Ey Na'mâ!" diye seslenmiş. Ama ilk kez kimse ona cevap vermemiş. O zaman hızla ayağa kalkmış ve ikinci kez haykırmış:

–Ey Na'mâ!

Ama yine cevap gelmemiş. Kimseler de yanına girmemiş. Bunun üzerine Nimet, annesinin dairesine doğru yollanmış ve çabucak içeri girmiş. Annesini, başı ellerinin arasında, düşüncelere dalmış bir hâlde bulmuş. Bu durumu görünce tedirginliği daha da artan Nimet:

–Na'mâ nerede, diye sormuş.

Fakat annesi, cevap olarak gözyaşlarına boğulmuş bir hâlde:

–Allah bizi korusun, çocuğum! Senin yokluğunda Na'mâ, yanıma geldi ve benden yaşlı kadınla birlikte çıkmak için izin istedi. Güya mübarek zatları ziyaret edeceklermiş. Ama hâlâ dönmediler. Ah oğlum! Bu yaşlı kadın evimize geldiğinden beri yüreğim sakinleşmedi. Kapıcımız da zaten ondan hiç hoşlanmamıştı. Bu ihtiyarın bizim için kötü şeyler planladığını hissetmiştim, demiş.

Nimet annesinin sözünü keserek ona:

–Na'mâ kesin olarak ne zaman dışarı çıktı, diye sormuş.

Kadın da:

–Bu sabah erkenden, sen çarşıya gitmek üzere evden çıktıktan hemen sonra, diye cevap vermiş.

Nimet:

–Ah! Anneciğim, niye Na'mâ'nın evden ayrılmasına izin verdin? Şimdi kim bilir nerelerde avare bir şekilde dolaşıyordur? Belki de devrilen bir minarenin altında kalmıştır veya bir suya düşmüş de olabilir. Hemen valiye gidip bir araştırma yapmasını isteyeceğim, diye haykırmış.

Sonra da kendinden geçmiş bir vaziyette valinin sarayına doğru koşmuş. Vali, şehrin en seçkin kişilerinden olan babası Rebi'nin hatırı için Nimet'i hiç bekletmeden kabul etmiş. Nimet de selâm verir vermez, valiye:

–Bu sabahtan beri eşim, evimizde barındırdığımız yaşlı bir kadınla birlikte kayboldu. Buraya onu araştırmakta bana yardım etmeniz için ricaya geldim, demiş.

Vali, bu haberi duyunca şaşırmış gibi yapmış ve:

–Babanın hatırına senin için yapmayacağım şey yoktur. Şimdi git, kollukçu başına benim gönderdiğimi söyle ve ona derdini aç! Bu kişi, çok uyanık ve tecrübelidir. Hiç kuşkusuz birkaç gün içinde sana eşini bulur, demiş.

Bunun üzerine Nimet, kollukçu başının yanına koşmuş ve ona:

–Evden kaybolan eşimin bulunması için vali beni sana yolladı, demiş.

Bağdaş kurarak oturmakta olan kollukçu başı, bir iki kez oflayıp pufladıktan sonra:

–Kiminle çıkmış bu kız, diye sormuş.

Nimet:

–Hilekâr yaşlı bir kadınla! Bu yaşlı kadın sırtında bir aba, boynunda bir tespih taşıyor, cevabını vermiş.

Kollukçu başı:

–Vallahi! Bana bu yaşlı kadının nerede bulunduğunu söylersen, hemen gidip eşini ararım, demiş.

Bu sözleri duyan Nimet:

–Yaşlı kadının nerede olduğunu bilsem, onu gider kendim bulurdum, demiş kızgın bir sesle.

Kollukçu başı:

–Eğer aradığın kişinin yerini bilmiyorsan ben nasıl bulurum evlâdım, deyince Nimet, son derece hiddetlenerek:

–Yemin ederim ki bu işten sadece sen sorumlusun! Ben gerekirse valiyi, hatta Emirü'l-Müminin'i görür ve senin bu davranışını anlatırım, diye haykırmış.

Sonra tekrar valinin yanına dönmüş ve ona:

–Kollukçu başını gidip gördüm ve aramızda şunlar şunlar geçti, demiş.

Vali de:

–Olamaz bu! Muhafızlar, gidip bana şu adamı getirin, demiş.

Kollukçu başı gelince de:

–Sana Rebi'nin oğlu Nimet'in eşini bulmak için, çok sıkı araştırmalar yapmanı emrediyorum! Atlılarını her yana yolla, sen de koş her yanı ara ve mutlaka onu bul, demiş.

Bir yandan da aslında hiçbir şey yapmaması gerektiğini ona göz kırparak anlatmış. Sonra Nimet'e doğru dönmüş ve:

–Sana gelince oğlum, işin içinde ben olduğuma göre eşini bulunmuş bil! Ve eğer olağanüstü bir durum olur da eşin bulunmazsa seni yeniden evlendiririz. Sen yeter ki içini ferah tut. Kısmetin neyse o olur, demiş.

Valinin son sözlerinden hiç hoşlanmayan Nimet, oradan ayrılmış ve bütün gece Na'mâ'yı aradıktan sonra ümitsiz bir şekilde evine dönmüş. Ertesi gün de ileri derecede bir kırıklık ve ateşle yatağa düşmüş. Günden güne hastalığı artıyormuş. Na'mâ'nın hiçbir yerde bulunamadığına dair validen gelen haberle de ümidi iyice kesilmiş. Başvurduğu tabipler ona:

–Derdinin dermanı eşindir, onun geri dönmesi gerekiyor, cevabını vermişler.

Nimet'in annesi ve babası, oğullarının bu durumuna çok üzülüyor fakat onu iyileştirmek için ellerinden hiçbir şey gelmiyormuş. O sıralarda Kûfe şehrine çok bilgili bir hekim gelmiş. Şam yakınlarından gelen bu hekimin ünü tez zamanda şehirde duyulmuş. Bunu duyan Rebi, bu hekimi hemen evine almış ve ağırladıktan sonra ona oğlunun durumunu anlatmış.

Hekim, Nimet'i görmek için yanına gitmiş ve ona:

–Bana elini ver, demiş. Nimet'in elini bir süre avucunda tutmuş ve uzun bir süre nabzını yoklamış.

Sonra Rebi'ye:

–Oğlunun rahatsızlığı yüreğinde yatıyor, demiş.

Rebi de ona:

–Vallahi! Doğru söylüyorsun ey hekim, diye cevap vermiş.

Hekim:

–Bu dert çok sevilen bir varlığın kaybedilmesinden kaynaklanıyor! Ey ünlü tacir, buraya gelmeden önce Şam'dan beni ziyarete gelen bir hekim arkadaşımdan halifenin sarayında senin oğlun gibi bitkinlik içinde yatan bir kızcağız olduğunu duymuştum. Kızın derdine çare bulunamadığı için Şam'daki bütün hekimleri oraya toplamışlar. Çok maharetli hekimler bile kızın derdine derman olamamışlar. Bana

kalırsa senin oğlunun derdi o kızın derdiyle tıpatıp aynı: gönül yarası. Üstelik arkadaşım o kızın, Şam'a Kûfe şehrinden getirildiğini söylemişti. Sakın oğlunun yitirdiği varlık o olmasın, demiş.

Bu sözleri duyan Rebi heyecanla:

–Eğer öyleyse mutlaka gidip görmek gerek. Söyle bize ne yapmak düşer, ey saygın tabip? Lütfen bizi aydınlat! O zaman Allah şahidim olsun ki sana ömür boyu yetecek bollukta nimet bağışlayacağım, diye haykırmış.

Hekim:

–İkiniz de yüreğinizi serin tutun! Ve gözleriniz rahatlasın. Çünkü bu iki genci birleştirme işini ben üzerime alacağım ve bu iş sizin düşünemeyeceğiniz kadar kolay olacak, diye cevap vermiş.

Sonra Rebi'ye hitap ederek:

–Cebinden dört bin dinar çıkar, diye eklemiş.

Rebi, hemen dört bin dinarı hekimin önüne sermiş. Hekim de ona:

–Şimdi bütün harcamalara yetecek kadar paraya sahip olduğuma göre oğlunu da yanıma alarak hemen Şam'a gitmek üzere yola çıkacağım. Eğer Allah isterse, oğlunun sevdiği kişiyle birlikte geri döneceğiz, demiş.

Sonra yatakta yatan delikanlıya bakarak:

–Ey saygın Rebi'nin oğlu, adın ne senin, diye sormuş.

O da:

–Nimet, diye cevaplamış.

Hekim:

–Pekâlâ, Nimet, kalk bakalım. Ruhun bundan böyle bütün korkularından kurtulsun, çünkü şu andan itibaren kendini eşine kavuşacak bil, demiş.

Nimet, hekimin sözlerinin etkisiyle birdenbire kıpırdamış, kalkıp yatakta oturmuş.

Hekim:

–Cesaretini topla ve yüreğini serin tut! Bütün kaygılarını kafandan kov! Ye, iç ve uyu! Bir hafta içinde kendini toparlayınca, gelip birlikte yola çıkmak üzere seni alacağım, diye sözünü sürdürmüş. Sonra da Rebi ile Nimet'ten izin alarak oradan ayrılmış.

Bunun üzerine Nimet, bir hafta boyunca hekimin tavsiyesi doğrultusunda kendine bakmış. Yemiş, içmiş, uyumuş. İyice bir dinlenmiş ve hastalığından kurtulmuş. Rebi, oğlunun yolculuğa çıkacak duruma geldiğini görünce, hemen yol hazırlıklarına başlamış. Atlar satın almış, zengin ipeklilerle dolu develer hazırlatmış ve oğluna beş bin dinar daha vermiş. Hafta sonu gelince Nimet, anasına, babasına, Tevfik'e ve yaşlı kapıcıya veda etmiş. Bütün ev

halkının ellerini öptükten sonra onlardan iyi dileklerde bulunmalarını rica etmiş. Sonra da hekimle birlikte Kûfe'den ayrılmışlar.

Hekim, yolculuk boyunca kendinden ziyade Nimet'le ilgilenmiş. Onun rahat bir yolculuk geçirmesi için elinden geleni yapmaya çalışmış. Bu şartlarda yolculuk çok zevkli, çok hoş ve yorulmadan çabucak geçmiş. Böylece Şam'a gelmişler.

Hekim, Nimet ile birlikte büyük çarşıya gitmiş ve orada hemen bir dükkân kiralamış. Dükkânın içine zarif raflar yaptırmış ve bunları kadifelerle kaplatmış. Üzerlerine de değerli şişelerini, merhemlerini, tozlarını, cam şişelerde saklanan şuruplarını, saf altın içinde saklanan ince tiryaklarını ve Acem fayansından çömlekleri düzgün biçimde sıralamış.

Daha sonra da sırtına hekim elbisesini, başına da sarığını ve yedi kez doladığı külahını geçirmiş. Ardından kendisine ilaç hazırlamak, havan dövmek, ilaç paketlemek ve kendi gözetimi altında reçeteleri kaleme almak üzere Nimet'i giydirmeye karar vermiş. Onu da kendi eliyle, mavi ipekten bir gömlek ve kaşmirden bir yelekle donatmış. Önüne de aralarına altın teller sokularak örülmüş, pembe bir önlük takmış ve:

–Ey Nimet, şu andan başlayarak bana "Baba." demen gerekecek, ben de seni "Oğlum." diye çağıracağım. Şam halkının bizi baba oğul bilmesi gerekiyor, demiş.



Nimet de bu teklifi kabul etmiş. Hekimin hasta bakacağı dükkân açılır açılmaz, şehirde oturanlar, her taraftan akın akın gelmişler. Kimi hekime derdini anlatıyor, kimi de sırf Nimet'in güzelliğini seyre geliyormuş. Hepsi de İranlı hekimin pek çok hastalığı kolaylıkla tedavi etmesine şaşırıp kalıyorlarmış. Gerçekten de tabip, kendisine başvuran hastaların gözünün beyazlarına bakıyor, nabzını yokluyor ve:

–Senin şu şu derdin var ve şu şu ilaçları kullanırsan iyileşirsin, diyormuş.

Böylece hekimin olağanüstü bilgisi bütün şehirde çalkalanmaya başlamış. Bu haber halifenin kız kardeşi Sitti Dahiye'nin kulağına da ulaşmış.

Nihayet günün birinde hekim dükkânın ortasında oturmuş, yanında bulunan Nimet'e bir reçete yazdırırken, saygın bir hanımefendi dükkânın önünde bineğiyle durmuş. Bineğinin üzerinde değerli taşlarla işlenmiş kırmızı deriden bir semer varmış. Saygın hanım hizmetçilerinin yardımıyla bineğinden inmiş. Hekim, çabucak yerinden kalkarak kadını dükkâna buyur etmiş. Nimet de gülümseyerek bir yastık getirmiş ve oturmasını rica etmiş.

Bunun üzerine kadın hekime hitaben:

–Irak'ın Acem yakasından gelip de Şam halkının dertlerine derman olan kıymetli hekim sizsiniz değil mi, diye sormuş.

Hekim onu onaylar şekilde başını sallayınca kadın:

–Beni halife efendimizin kız kardeşi Sitti Dahiye gönderdi. Sana bazı şeyler anlatacağım, bu anlatacaklarımla hastamızın derdinin ve dermanının ne olduğunu bulman gerek, demiş.

Sonra da Na'mâ'nın içinde bulunduğu durumu en ince ayrıntısına kadar anlatmış.

Bu sözleri duyan hekim:

–Ey hanımım ilaçların ölçülerini tespit etmek ve hangi saatlerde içileceğini anlamak için hastanın adını bana söylemeniz gerek, demiş.

Kadın:

–Adı Na'mâ'dır, diye cevap vermiş.

Bunun üzerine hekim eline bir kâğıt parçası alarak bazıları kırmızı, bazıları yeşil mürekkeple birçok hesap yapmış. Sonra kırmızı rakamlar ile yeşil rakamları toplamış ve:

–Ey hanımım, hastalığı buldum! Bu hastalığa, yürek yelpazelerinin titreyişi, diyorlar demiş.

Bu sözleri duyan kadın:

–Aman Yarabbi! Gerçek bu olsa gerek! Çünkü yüreğinin yelpazeleri öylesine bir şiddetle titriyor ki biz bile işitebiliyoruz, diye haykırmış.

Hekim:

–Ama reçete yazmadan önce kızın hangi ülkeden geldiğini kesin olarak öğrenmem gerek! Bu çok önemlidir. Çünkü ancak bu şekilde havanın ağırlığının, yüreğinin yelpazesine tesirini bilebilirim. Dahası onun yüreğinin yelpazelerinin korunmasını sağlamak için ne zamandan beri Şam'da bulunduğunu ve yaşının kaç olduğunu da bilmem gerek, demiş.

Kadın:

–Bildiğim kadarıyla Irak'ın bir şehri olan Kûfe'de büyümüş, yaşı da on altı olsa gerek! Çünkü bize, Kûfe yangınının çıktığı sene doğduğunu söyledi. Şam'daki bulunduğu süreye gelince, sadece birkaç haftadır burada, demiş.

Bu sözleri duyunca hekim, yüreği bir değirmen gibi ses veren Nimet'e:

–Oğlum İbn-i Sina'nın tertibinin yedinci maddesine göre şu ve şu ilaçları hazırla, demiş.

Bu sırada kadın, dönüp delikanlıya bakmış ve yüzünü daha dikkatle inceledikten sonra:

–Aman Yarabbi! Evlâdım, hastamız sana çok benziyor, onun yüzü de seninki kadar güzel ve tatlı, demiş.

Sonra hekime:

–Söyle bana, ey soylu hekim, bu genç senin oğlun mu yoksa kölen mi, diye sormuş.

O da:

–Oğlumdur, ey saygın kişi, diyerek cevap vermiş.

Kadın:

–Ben burada senin bilgine mi, yoksa oğlunun güzelliğine mi hayran olayım, bilemiyorum derken Nimet de ilaç kutularını hazırlıyormuş. İlaç kutularının içine Kûfî harflerle adının ve adresinin yazılı olduğu bir de kâğıt iliştirmiş. Kutulardan birinin üzerine de yine ismini yazmış ve kutuları kapatarak masanın üzerine koymuş. Kadın da kutuları alarak hekimin tezgâhına on altın dinar bırakmış ve çabucak hastanın yanına ulaşmak için saraya dönmüş.

Saraya geldiğinde Na'mâ'yı her zamanki gibi gözleri yarı kapalı ve gözlerinin uçları yaşlarla ıslanmış olarak bulmuş. Yanına yaklaşarak ona:

–Ah! Kızım bu ilaç umarım ki sana sağlık getirsin! Bunu hazırlayan senin kadar güzel bir delikanlıydı. İşte senin için bana verdiği ilaçlar da şunlar, demiş.

Bunun üzerine Na'mâ, kendisine sunulan şeyi reddetmiş olmamak için elini uzatıp kutuyu almış ve kapağına dalgın dalgın bakmış. Tam o sırada birdenbire gözleri fal taşı gibi açılıvermiş. Çünkü kapağın üzerinde Kûfi harflerle:

–Ben Nimet'im, Kûfeli Rebi'nin oğlu, şeklinde bir not varmış.

Heyecanını belli etmemek için elinden geleni yapmaya çalışan Na'mâ gülerek kadına:

–Onun güzel bir delikanlı olduğunu söylüyorsun ha? Nasılmış bakalım, demiş.

Kadın da:

–Öyle bir güzel ki onu anlatmam mümkün değil, dudağının sol köşesi üzerinde bir ben var ve gülünce de sağ yanağında gamze oluşuyor, diye cevap vermiş.

Bu sözleri duyunca Na'mâ, bu kişinin Nimet olduğu konusunda kesin kanaate varmış ve kadına:

–Mademki öyle bu yüz, bir iyilik alameti olabilir! İlaçları bana ver, demiş.

Gülerek onları almış ve bir defada yutmuş. Aynı anda mektubu görmüş, açıp gözden geçirmiş. Hemen yatağından fırlayarak kalkmış ve:

–Benim iyi yürekli anacığım, iyileşmeye başladığımı hissediyorum. Bu ilaç mucize gibi. Oh! Bu ne mübarek bir gün böyle, diye haykırmış.

Kadın da:

–Evet! Vallahi bu Yüce Allah'ın bir lütfudur, diye cevap vermiş.

Na'mâ da:

–Lütfen bana yiyecek içecek bir şeyler getirin! Çünkü uzun zamandan beri hiç bir şey yemediğimden neredeyse açlıktan ölmek üzereyim, demiş.

Bunun üzerine kadın, Na'mâ'ya her türden kebaplar, meyveler, içecekler getirtmiş. Sonra koşarak halifeye, hekimin sayesinde kızın iyileştiğini haber vermeye gitmiş.

Halife de:

–Git ona benim tarafımdan bin dinar ver, demiş.

Na'mâ da Nimet'e verilmek üzere bir kutu hazırlamış ve onu da kadına vermiş. Kadın dükkâna ulaştığı zaman halife tarafından gönderilen bin dinarı hekime, kutuyu da Nimet'e vermiş. O da kutuyu açıp içinde bulduğu mektubu okumuş. Ama heyecanı öyle büyük olmuş ki hıçkırıklara boğulmuş ve düşüp bayılmış. Çünkü Na'mâ, bu mektupta ona, bütün serüvenini, nasıl valinin buyruğuyla kaçırıldığını ve armağan olarak Şam'daki halifeye gönderildiğini ana hatlarıyla anlatıyormuş.

Nimet'in hâlini gören iyi yürekli kadın, hekime:

–Acaba oğlun, neden birdenbire gözyaşlarına boğuldu ve sonra böyle bayıldı, diye sormuş.

O da:

–Ey saygın hatun, nasıl olur da başka türlü olmasını beklersin? Çünkü Na'mâ, benim oğlum sandığın bu gencin eşidir ve bu genç, Kûfe'nin ünlü bir tacirinin oğludur. Bizim Şam'a gelişimizin sebebi ise gözleri ihanet saçan lanetli bir kocakarı tarafından kaçırılarak ortadan kaybolan genç Na'mâ'yı aramaktır. Ey mübarek anamız, zannederim ki biz onu bulduk ve ona kavuşma umudumuzu senin ellerine bırakıyoruz, demiş.

Bunun üzerine iyi yürekli soylu kadın, Nimet'e ve hekime yardım etmeye karar vermiş ve ona:

–Benim iyi niyetime güvenebilirsiniz, demiş.

Sonra da onları bırakarak hemen Na'mâ'yı görmeye gitmiş. Onu, yüzü sevinç ve sağlıktan ışık saçarken bulmuş. Yanına gülerek yaklaşmış ve:

–Kızım, niçin daha başlangıçta bana güvenmedin? En başta başına gelenleri bana anlatsaydın, sana yardım ederdim. Benim ağzı sıkılığıma ve senin için beslediğim annelik duygularına güvenebilirsin, kızım! Hayatımı tehlikeye soksam da sana yardım edeceğim ve seni efendine kavuşturacağım! Artık ruhun ferahlasın, diye eklemiş.

Bunun üzerine sevinçten ellerini öpen Na'mâ'yı orada bırakmış ve içine kadın giysileri, mücevherler ve kılık değiştirmek için gerekli her şeyi koyduğu bir bohça hazırlamaya koyulmuş. Ardından da hekimin

dükkânına giderek Nimet'e kendisiyle bir kenara çekilmesi için işaret etmiş. Bunun üzerine Nimet, onu dükkânın arkalarında bir yere götürmüş ve orada bir perdenin arkasında planını öğrenmiş. Bu planı mükemmel bulan Nimet, hemen plana göre davranmaya karar vermiş.

Bunun üzerine yaşlı kadın Nimet'i getirdiği esvaplarla giyindirmiş, sürmeyle gözlerini ve yanağındaki beni belirginleştirmiş. Sonra bileklerine bilezikler geçirmiş ve mücevherlerle donattığı saçlarını Musul tülüyle örtmüş. Sonra da Nimet'e:

–Şimdi de bir kadın gibi yürümen gerek, demiş ve uygulamasını istemiş.

Nimet de dükkânda istenilen yürüyüşü birkaç kez denemiş. Sonra da birlikte sarayın yolunu tutmuşlar. Birlikte hareme ayrılan köşkün girişindeki kapıya yaklaştıklarında, baş haremağası onlara doğru ilerleyerek:

–Hiçbir yabancı kişi, Emirü'l-Müminin'in özel buyruğu olmadan buraya giremez! Bu genç kızla birlikte çekil bakalım! Ya da yalnız başına içeri gir, demiş.

Fakat yaşlı kadın ona:

–Senin o bilgeliğine ne oldu? Ey muhafızların tacı! Sen her zaman kibarlığın ve uygarlığın ta kendisi idin. Şimdiyse o hoş görüne hiç uymayan bir

tavır takınıyorsun! Bilmiyor musun ki bu kız, efendimiz halifenin kız kardeşi Sitti Dahiye'nin yardımcısıdır. Sitti Dahiye senin, gözde yardımcısına böyle davrandığını öğrenirse işinden olursun. Böylece kendi felaketini kendin hazırlarsın, demiş.

Sonra soylu kadın kılığındaki Nimet'e dönerek:

–Gel kızım! Bizim başefendinin bu saygı noksanlığını tümüyle unut! Hanımına da sakın bir şey söyleme! Haydi, gel, demiş ve onu elinden tutarak içeri sokmuş.

Harem avlusuna girdikten sonra soylu kadın, Nimet'e:

–Oğlum, sana haremin arka taraflarında bir oda hazırlattık. Oraya yalnız başına gideceksin! Orayı bulmak için şuradaki kapıdan girersin, önüne çıkan geçitten yürürsün. Sırayla beş kapı sayarsın ve altıncıyı açarsın! İşte Na'mâ ile buluşacağın oda orasıdır. Ben Na'mâ'ya haber vermeye gideceğim. Daha sonra da ikinizi, muhafızların ve haremağalarının dikkatini çekmeden saraydan çıkartmanın yolunu arayacağım, demiş.

Bunun üzerine Nimet geçide girmiş, ama şaşkınlık içinde gideceği yönü şaşırmış; sağa dönmüş, sonra yanlış bir geçide çıkan sola doğru yürümüş ve altıncı odaya girmiş.

Böylece yüksek tavanlı, duvarları hat sanatının en güzel örneğini sergileyen altın harflerle yazılmış âyetlerin süslediği bir salona ulaşmış. Burada duvarlara pembe ipekten kumaşlar asılmış, pencereler ince tüllerle donanmış, yerde de Horasan ve Kaşmir halıları serili imiş. Taburelerde, içi meyve dolu meyvelikler varmış. Yerdeki halı üzerinde üstü ipek örtülü tepsiler, içlerinde şekilleri ve hayranlık uyandırıcı kokularıyla hamur tatlıları bulunuyormuş.

Nimet, bu salonda başına geleceklerden habersiz öylece oturuyormuş. Salonun ortasında ise göze batan eşya olarak üzeri kadife kaplı bir taht varmış. Nimet, geçitlerde görülmek korkusuyla dolaşmaktan kurtulmuş olduğundan gidip tahta oturmuş ve alın yazısını beklemiş.

Birkaç dakika geçmeden kulaklarına kubbede yankılanan ipeksi bir hışırtı gelmiş. Sonra da içeriye, yüzünde peçe ve saçlarında örtü olmayan bir kadın girmiş. Yanında da kölesi varmış. Bu kadın, Emirü'l-Müminin'in kız kardeşi Sitti Dahiye imiş.

Sitti Dahiye, salonda yüzü peçeli olarak oturan kişiyi görünce onun yanına yaklaşmış ve ona:

–Ey tanımadığım yabancı, sen kimsin? Ve hiçbir uygunsuz gözün göremeyeceği haremde niçin böyle peçene bürünmüş oturuyorsun, diye sormuş.

Çabucak ayağa kalkan Nimet, hiçbir şey söylemeye cesaret edememiş ve sessiz kalmayı yeğlemiş.

Sitti Dahiye de ona:

–Ey güzel gözlü genç kız, bana neden cevap vermiyorsun? Eğer kardeşim Emirü'l-Müminin tarafından saraya yollanmış birisi isen bunu bana çabuk söyle. Gidip senin için yardımda bulunayım, çünkü benden hiçbir şey esirgemez, demiş.

Fakat Nimet cevap vermeyi göze alamamış. Sitti Dahiye de genç kızın suskunluğunun orada bulunan ve gözlerini fal taşı gibi açmış olan küçük köleden kaynaklandığını düşünmüş.

Bunun üzerine:

–Haydi, güzelim, sen git de kapının arkasında dur ve içeri hiç kimsenin girmesine izin verme, demiş.

Küçük köle dışarı çıkınca Nimet'e iyice yaklaşmış ve:

–Şimdi söyle bana ey genç kız, kimsin sen ve adın nedir? Emirü'l-Müminin'in buyruğuyla yalnız benim girebileceğim bu salona gelişinin sebebi nedir? Benimle özgürce konuşabilirsin, demiş.

Tam Nimet'in peçesini kaldırıp yüzüne bakacakken Nimet, konuşmanın daha mantıklı olduğuna karar vermiş ve:

–Ey hanımım, kendimi bütünüyle senin iyilikseverliğine bırakıyorum ve beni koruman için sana yalvarıyorum, demiş.

Sitti Dahiye:

–Bütün gücümle bunu yapacağım, haydi konuş, deyince Nimet de:

–Ey hanımım, ben genç kız falan değilim, adım Nimet'tir. Kûfeli Rebi'nin oğluyum. Buraya hayatımı tehlikeye sokarak gelmişsem, Kûfe valisinin benden kaçırdığı ve Emirü'l-Müminin'e gönderdiği karım Na'mâ'yı görebilmek içindir. Senden ona ve bana acımanı diliyorum, demiş ve gözyaşlarına gömülmüş.

Sitti Dahiye, hemen küçük köleyi çağırtmış ve ona:

–Çabuk kızım, Na'mâ'nın dairesine koş ve ona "Hanımım Dahiye seni çağırıyor!" de, demiş.

Sonra da Nimet'e dönüp:

–Ruhunu serin tut delikanlı, seni mutluluklar bekliyor, deyivermiş.

Bu sırada iyiliksever yaşlı kadın Na'mâ'yı bulmaya gitmiş ve ona:

–Çabuk beni izle kızım! Kocan kendisi için hazırladığım odada, demiş.

Onu heyecandan sapsarı bir hâlde Nimet'i bulacağını sandığı odaya götürmüş. Fakat onu bulamayınca dehşete düşmüşler ve çok üzülmüşler.

Yaşlı kadın:

–Kesinlikle geçitlerde yolunu kaybetmiş olmalı! Sen hemen dairene dön kızım, ben gidip onu arayayım, demiş.

Na'mâ da kadının dediği gibi yapmış. İşte tam bu sırada küçük köle, Na'mâ'nın dairesine girmiş ve onu titrerken, iyice sararmış olarak bulmuş.

Köle ona:

–Ey Na'mâ, hanımım Sitti Dahiye seni istiyor, deyince Na'mâ, mahvolduklarını düşünerek çaresiz çıplak ayaklı narin küçük kızı izlemiş. Fakat tam salona girdiği sırada halifenin kız kardeşi yanına gelmiş ve elini tutup onu peçeli olarak bekleyen Nimet'in yanına götürmüş. Sonra da ikisine birden:

–Mutlu olun, demiş.

İki genç o anda ne yapacaklarını şaşırmışlar ve mutluluktan birbirlerine sarılmışlar. Tam bu sırada birdenbire perdeler açılmış ve halife salona girmiş. Onu görünce üçü birden donup kalmış. Halife hepsine gülerek bakmış ve gelip halının üzerinde ortalarına oturmuş. Küçük köleye bardakları getirmesini ve şerbet koymasını buyurmuş. Şerbeti içtikten sonra odada yabancı bir kadının varlığını fark ederek kız kardeşine:

–Bu yüzü peçeli olan genç kız da kim, diye sormuş.

Sitti Dahiye de:

–Bu Na'mâ'dan ayrılmayan bir arkadaşıdır. O olmadan kız ne ağız tadıyla yemek yiyebiliyor ne de bir şey içebiliyor, diye cevap vermiş.

Tam halife Na'mâ'nın yüzündeki peçeyi kaldıracakken Sitti Dahiye'nin aklına bir hikâye anlatmak gelmiş ve:

–Birden bire aklıma bilginlerimizden birinin yazdığı bir hikâye geldi, demiş.

Halife:

–Nasıl bir hikâyedir bu, diye sorunca Sitti Dahiye anlatmaya başlamış:

–Bir zamanlar Kûfe şehrinde adı Nimet olan bir genç yaşarmış. Onun çok sevdiği ve kendisini çok seven bir eşi varmış. Çünkü ikisi birlikte yetiştirilmiş ve ergenlik çağının ilk günlerinden başlayarak nikâhlanmışlar. Bir gün gelip de zaman onları ayırana kadar yıllarca birlikte mutlu yaşamışlar. Bu ayrılığa acımasız bir kocakarı sebep olmuş, genç kızı kaçırmış ve onu şehrin valisine teslim etmiş. O da kızı zamanın hükümdarına armağan olarak göndermiş.

Ama Rebi'nin oğlu, sevdiği kişinin kaybolduğunu görünce bu hükümdarın sarayında, onu buluncaya kadar rahat edememiş. Fakat tam ikisi birlikte

yeniden buluşmalarını kutlarken ve sevinç gözyaşları dökerlerken, buluştukları yere hükümdar girivermiş ve onları birlikte yakalamış. Hiddeti son sınırına ulaşmış ve durumlarını anlatmalarına fırsat vermeden, hemen orada ikisinin de kafasını vurdurmuş! Ey Emirü'l-Müminin, bu hükümdarın davranışı hakkında senin görüşünü ve onun yerinde olsaydın nasıl davranacağını öğrenmek isterdim, demiş.

Emirü'l-Müminin Abdülmelik bin Mervan, hiç tereddüt etmeden:

–Bu hükümdar o denli acele davranacağına iki genci bağışlasaymış daha iyi olurmuş. Bunun üç sebebi var. Birincisi, iki gencin birbirini uzun zamandır has duygularla sevmeleri. İkincisi, sarayda bulunduklarına göre bu hükümdarın konuğu sayılmaları. Üçüncüsü de bir hükümdarın ihtiyatlı ve ölçülü davranması gerektiğidir. Sonuç olarak senin hikâyendeki bu hükümdarın gerçek bir hükümdara yaraşır biçimde davranmadığını söyleyebilirim, demiş.

Bu sözler üzerine Sitti Dahiye, kardeşine:

–Ey Emirü'l-Müminin! Bilmeden ve kendiliğinden yerine getireceğin bir hükümde bulunmuş oldun! Sana, şimdi açıklayacağım konuda da aynı adaleti göstermeni dilerim, diye haykırmış.

Halife büyük bir şaşkınlık içinde kız kardeşine:

–Bana tam bir güven besleyerek konuşabilirsin, demiş.

Halifenin kız kardeşi de ayağa kalkmış ve gençleri göstererek:

–Ey Emirü'l-Müminin, peçe altındaki bu genç kız görünümlü kişi, aslında Rebi'nin oğlu genç Nimet'ten başkası değildir. Na'mâ da onunla birlikte yetiştirilen ve sonradan onun eşi olan kimsedir! Onu kaçırtan da Kûfe valisidir. Sana yazdığı mektupta kızı on bin dinara satın aldığını bildirerek yalan söylemiştir. Senden valinin cezalandırılmasını ve bu iki gencin bağışlanmasını dilerim. Benim hatırım için, senin konuğun olduklarını ve senin gölgende barınmakta bulunduklarını da düşünerek onları affet, demiş.

Kız kardeşinin bu sözlerini duyan halife:

–Kesinlikle! Benim verdiğim sözden döndüğüm hiç görülmemiştir, demiş.

Sonra Na'mâ'ya dönerek:

-Ey Na'mâ, şurada duran kişi senin efendim Nimet midir, diye sormuş.

O da:

–Söylediğiniz gibi ey Emirü'l Müminin, diye cevap vermiş.

Halife:



–Sizi birbirinize bağışladım, diye sözünü sürdürmüş.

Bundan sonra Nimet'e dönüp:

–Fakat hiç değilse buraya nasıl girdiğini ve Na'mâ'nın benim sarayımda bulunduğunu nasıl öğrendiğini söyleyebilir misin, diye sormuş.

Nimet de halifeye, başından sonuna kadar, tek bir ayrıntıyı bile atlamadan bütün serüvenini anlatmış. Halife, duyduklarına çok şaşırmış ve bu planı yapan hekimi görmek istemiş. Onunla tanıştıktan sonra da onu Şam'daki sarayına hekimbaşı olarak atamış. Onu ödüllerle donatmış. Sonra Nimet ile Na'mâ'yı sarayında yedi gün yedi gece ağırlamış. Bu süre içinde onurlarına büyük şölenler düzenlemiş ve onları Kûfe'ye armağanlarla yolcu etmiş. Kûfe'nin eski valisini görevinden alarak onun yerine Nimet'in babası Rebi'yi atamış. Böylece hepsi beraber uzun ve mutluluk dolu bir hayat sürmüşler. Allah dilerse en olmazları bile oldurur vesselâm.